

SARAJEVOGAS d.o.o. SARAJEVO
Kantonalno javno komunalno preduzeće za snabdijevanje prirodnim gasom

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Sarajevo, decembar 2018. godine

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

17.12.2018. godine	Šef službe Mr.sc. N. Orman - Avdić, dipl.oec. 	Menadžer kvaliteta E. Čelik, dipl.ing.maš. 	Izvršni direktor Mr. M. Mehović, dipl.oec. 	Direktor preduzeća Mr.sc. N. Gilamoč, dipl.maš.ing.
	Stručni saradnik Dž. Zukan, dipl.oec. 		Izvršni direktor I. Karahodžić, dipl.ing.maš. 	
	Stručni saradnik E. Kukavjica, dipl.oec. 		Izvršni direktor N. Palavra, dipl.ing.maš. 	
	Viši referent S. Džamalija, oec. 		Izvršni direktor A. Kandić, dipl.ing. 	
Datum	Sačinio (Radno mjesto, ime, prezime i potpis)	Ovjerio (Radno mjesto, ime, prezime i potpis)	Verifikovao (Funkcija, ime, prezime i potpis)	Odobrio (Funkcija, ime, prezime i potpis)

Prijedlog Plana poslovanja za 2019. godinu utvrdio je Nadzorni odbor na sjednici održanoj 24.12.2018. godine

Predsjednik Nadzornog odbora

Mr. Samir Kurtović

Plan poslovanja za 2019. godinu usvojila je Skupština Preduzeća na sjednici održanoj 24.12.2018. godine

Predsjednik Skupštine

Emer Doraćanin, dipl.maš.inž.

SADRŽAJ:

1. UVOD	4
2. OSNOVNE INFORMACIJE O PREDUZEĆU	5
3. TEHNIČKO TEHNOLOŠKI ASPEKT PLANA POSLOVANJA	5
3.1. KAPACITET DISTRIBUTIVNOG GASNOG SISTEMA.....	5
3.2. PLAN NADZORA I UPRAVLJANJA DISTRIBUTIVNIM GASNIM SISTEMOM	6
3.3. PLAN ODRŽAVANJA DISTRIBUTIVNOG GASNOG SISTEMA	7
3.4. PLAN RAZVOJA POSLOVNOG SISTEMA	11
3.5. PLAN RADA LABORATORIJA	15
3.6. SISTEM UPRAVLJANJA KVALITETOM I OKOLINOM	16
4. PLAN UPRAVLJANJA KADROVSKIM POTENCIJALIMA.....	16
5. TRŽIŠNO - EKONOMSKI ASPEKT PLANA POSLOVANJA.....	17
5.1. ANALIZA TRŽIŠTA I KONKURENTNOSTI.....	17
5.2. PLAN MARKETINŠKIH AKTIVNOSTI	18
5.3. PLAN ISPORUKE I NABAVKE PRIRODNOG GASA	19
5.4. PLAN NABAVKI ROBA, RADOVA I USLUGA.....	21
5.5. FINANSIJSKI PLAN	22
5.6. PLANIRANI STEPEN NAPLATE I PLAN NOVČANIH TOKOVA	27
6. ZAKLJUČAK.....	30

1. UVOD

U skladu sa zakonskom obavezom KJKP Sarajevogas d.o.o. Sarajevo (u nastavku Sarajevogas, Preduzeće) sačinjava planske dokumente i dostavlja ih na utvrđivanje i usvajanje organima upravljanja, te potom Resornom ministarstvu i Osnivaču, Vladi Kantona Sarajevo.

Procjenjeni pozitivan finansijski rezultat u poslovanju za 2018. godinu, polazište je i osnov za planiranje finansijskog rezultata u 2019. godini.

Planirani finansijski rezultat u 2019. godini najznačajnije opredjeljuje:

- ✓ planirana isporuka prirodnog gasa u iznosu od 129.000.000 Sm³, odnosno prihod od prodaje gasa za ovu količinu. Prihod je planiran na osnovu prodajne cijene koja sadrži aktuelnu nabavnu cijenu gasa u visini od 0,495 KM/Sm³, a što je dalje osnov za zadržavanje i rast broja kupaca prirodnog gasa
- ✓ planirane i osmišljene aktivnosti radi realizacije prihoda po osnovu sumnjivih i spornih potraživanja, koje su se preduzimale tokom 2018. godine
- ✓ objektivno planiranje troškova poslovanja.

Posebno se ističu sljedeći planski ciljevi:

- 1.) kontinuirano i nesmetano snabdijevanje prirodnim gasom
- 2.) održavanje visokog stepena sigurnosti gasnog sistema
- 3.) kapitalni, razvojni projekti koji će se realizirati uz finansijsku pomoć iz Budžeta Kantona Sarajevo, gdje se posebno izdvajaju: Uvezivanje gasnog prstena na dionici Hrasnica-Igman-Bjelašnica-Hadžići, Uvezivanje gasnog prstena na dionici Kromolj-Poljine, te CNG Punionica na prirodni gas, kao i drugi projekti poboljšanja.

Ostvarenje planskih ciljeva obezbijediće visoko kvalificirana, osposobljena i motivirana radna snaga, čiji doprinos će biti pravedno evaluiran implementacijom Projekta mjerenja radnog učinka kod radnika.

Plan poslovanja za 2019. godinu metodološki je koncipiran na način da prezentira i opisuje poslove i zadatke koji treba da osiguravaju realizaciju postavljenih ciljeva.

2. OSNOVNE INFORMACIJE O PREDUZEĆU

Osnivanje Preduzeća i cilj poslovanja

Preduzeće je osnovano 1975. godine, kao ekološki projekat sa jasno definisanim ciljem: obezbijediti poboljšanje kvaliteta zraka u Sarajevu upotrebom prirodnog gasa kao energenta. Poznato je da je u to vrijeme Sarajevo bio jedan od najzagađenijih gradova u Evropi. Realizacijom Projekta cjelokupni kvalitet života stanovništva je poboljšan, a sadašnje vrijeme i nedavna prošlost snažno potvrđuju društvenu vrijednost i značaj gasnog sistema za Kanton Sarajevo.

Djelatnost Preduzeća

Osnovna djelatnost Preduzeća je distribucija i snabdijevanje prirodnim gasom, upravljanje, održavanje gasnog sistema. Preduzeće obavlja i druge poslove i aktivnosti koji doprinose uspješnijem poslovanju među kojima se izdvajaju: pregled projektne dokumentacije i izdavanje saglasnosti na dokumentaciju sa stanovišta distributera gasa, izdavanje saglasnosti na lokaciju, odnosno trasu, izdavanje uslova gradnje trećim licima u zoni gasovoda, projektovanje i izgradnja gasnih mreža i priključaka, značajno učešće u projektu harmonizacije legislative i tehničke regulative u zemljama Jugoistočne Evrope, participacija i stručna podrška u razvoju i širenju gasne mreže koje finansiraju općine, Kanton i drugo.

Posebnost Sarajevogasa, između ostalog, ogleda se i u činjenici da upravlja visoko rizičnim energentom, kao što je prirodni gas, sa jedne strane, a sa druge strane da rezultati obima plasmata, pored toga što utiču na ostvareni rezultat Preduzeća, značajno opredjeljuju sveukupno stanje okoliša, sa dugoročnim posljedicama.

3. TEHNIČKO TEHNOLOŠKI ASPEKT PLANA POSLOVANJA

3.1. KAPACITET DISTRIBUTIVNOG GASNOG SISTEMA

Podaci o kapacitetu za distribuciju prirodnog gasa koji podrazumijevaju: kompletnu gasnu mrežu u Kantonu Sarajevo, elemente gasnog sistema koji uključuje objekte, postrojenja i uređaje te gasne mreže prezentirani su u narednoj tabeli:

Tabela broj 1: Osnovi podaci o distributivnom gasnom sistemu

PODACI O GASNOM SISTEMU		
<i>I Distributivna gasna mreža</i>		
Čelični gasovod pritiska 8(14,5) bar	km	102,8
Polietilenski i čelični gasovod pritiska 3(4) bar	km	121,8
Distributivni gasovod pritiska 0,1(0,2), 0,5 bar	km	1.141,5
Ukupna dužina distributivne gasne mreže (svih nivoa pritisaka)	km	1.366,10
<i>II Mjerno - regulacioni uređaji, telemetrijski sistem i sistem katodne zaštite</i>		
Glavna mjerno regulaciona stanica – GMRS	kom	3
Rejonska regulaciona stanica – RRS	kom	108
Prijemno regulacione stanice – PRS	kom	235
Mjerne (regulacione) linije – MRL, ML	kom	774
Regulaciono mjerni uređaji – RMU	kom	83.196
Stanice telemetrijskog sistema	kom	19
Stanice katodne zaštite sa prisilnom drenažom	kom	6
Stanice katodne zaštite sa narinutim zaštitnim potencijalom	kom	10

Kapacitet distributivnog plasmata je dovoljan za urednu isporuku gasa za postojeće kupce, kao i za buduće/potencijalne kupce.

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Strana:
6 od 30

Tabela broj 2: Gasna mreža po opštinama u Kantonu Sarajevo

P / m'	Stari grad	Centar	Novo Sarajevo	Novi grad	Ilidža	Hadžići	Vogošća	Ilijaš	Trnovo
p = 8 (14,5) bar	0	10.469	15.071	27.891	41.507	5.943	0	2.016	0
p = 3 (4) bar	14.214	21.400	1.027	11.629	19.954	19.161	20.264	5.886	8.362
p = 0,5 bar	0	0	0	0	0	0	39.084	0	0
p = 0,1 (0,2) bar	108.083	105.346	73.482	157.986	160.440	19.209	39.743	8.374	2.464
servisni priključci	89.308	77.942	50.484	96.237	72.639	5.744	30.016	3.967	982
UKUPNO (u m')	211.605	215.157	140.064	293.743	294.540	50.057	129.107	20.243	11.808

3.2. PLAN NADZORA I UPRAVLJANJA DISTRIBUTIVNIM GASNIM SISTEMOM

Distribucija i snabdijevanje prirodnim gasom svih kupaca u Kantonu Sarajevo je osnovna djelatnost Preduzeća i podrazumijeva obavljanje sljedećih aktivnosti:

- prijem i mjerenje gasa na glavnom ulazu u gasni sistem Kantona Sarajevo
- upravljanje i nadzor kompletnog distributivnog gasnog sistema
- isporuka gasa putem distributivnog gasnog sistema.

Na poslovima nadzora i upravljanja gasnim sistemom i sistemu distribucije gasa u 2019. godini se planiraju izvršiti sljedeće aktivnosti:

Nadzor i upravljanje gasnim sistemom

Nadzor i upravljanje gasnim sistemom će se obavljati neprekidno tokom cijele godine u skladu sa Pravilnikom o uslovima za nesmetanu i sigurnu distribuciju prirodnog gasa distributivnim gasnim sistemom pritiska do 16 bar i obuhvataće poslove i radne zadatke neprestanog nadzora i praćenja procesa distribucije gasa u cilju sigurne eksploatacije cjelokupnog gasnog sistema i uredne isporuke gasa potrošačima na gasnom sistemu. Na osnovu kontinuiranog nadzora i upravljanja omogućeno je da se u svakom trenutku posjeduje prava i pouzdana informacija o stanju gasnog sistema, teleinformacionog sistema, te ostali podaci vezani za bezbjedan i siguran rad. Dobivene informacije se dalje prosljeđuju odgovornim službama i licima u Preduzeću.

Kontinuiran rad dispečerskog centra

Sistem nadzora i upravljanja distributivnim gasnim sistemom obavljati će se putem moderno opremljenog Dispečerskog centra, sistema telemetrije i sistema radio veze, ekipa za hitne intervencije i sistemom rada organizacije u pripravnosti (van redovnog radnog vremena, neradnim danima kao i u vrijeme praznika Dispečerskom centru su, u slučaju potrebe, na raspolaganju ekipe svih sektora Sarajevogasa).

Mjerenje i kontinuirano praćenje aktuelnih parametara na distributivnoj gasnoj mreži

Mjerenje i kontinuirano praćenje aktuelnih parametara na distributivnoj gasnoj mreži kao što su protok, temperatura i pritisak gasa, omogućeno je akvizicijom navedenih podataka sa udaljenih mjernih mjesta do Dispečerskog centra. U sklopu sistema za telemetrijsku akviziciju podataka instalirana je mjerna oprema, uređaj za analizu sastava gasa, instrumentacija i telemetrijski kabineti. Na poslovima redovnog održavanja opreme za telemetrijsku akviziciju podataka, kao i opreme za rad Dispečerskog centra planirane su aktivnosti prema Pravilniku o uslovima za nesmetanu i sigurnu distribuciju prirodnog gasa distributivnim gasnim sistemom pritiska do 16 bar.

Satni prikaz stanja i obradu podataka

Satni prikaz stanja i obradu podataka sa 19 mjernih mjesta omogućava odabrana komunikacijska tehnologija (GSM i fiksna telefonska veza) i na taj način se osigurava mobilnost veze između Dispečerskog centra i mjernih stanica.

3.3. PLAN ODRŽAVANJA DISTRIBUTIVNOG GASNOG SISTEMA

Plan održavanja distributivnog gasnog sistema obuhvata poslovne aktivnosti tekućeg i investicionog održavanja gasnog sistema. Održavanjem gasnog sistema odnosno gasne mreže i uređaja, obezbjeđuju se glavni preduslovi za obavljanje osnovne funkcije Preduzeća koja je dodjeljena od strane vlasnika i osnivača Kantona Sarajevo, a koja je definisana u misiji kroz kontinuirano, pouzdano i sigurno snabdjevanje prirodnim gasom svih sadašnjih i potencijalnih kupaca. Cjelokupni poslovi održavanja se obavljaju u skladu sa Pravilnikom o uslovima za nesmetanu i sigurnu distribuciju prirodnog gasa distributivnim gasnim sistemom pritiska do 16 bar.

3.3.1. PLAN TEKUĆEG ODRŽAVANJA

Poslovi tekućeg održavanja su operativne odnosno redovne aktivnosti koje omogućavaju nesmetano, pouzdano i sigurno snabdjevanje prirodnim gasom cjelokupnog gasnog sistema, u čemu jeste i njihov značaj. Akcenat u sistemu tekućeg održavanja za 2019. godinu biti će na održavanju sigurnosti i zaštite distributivnog gasnog sistema u cilju bezbjedne isporuke gasa kupcima. U tabeli koja se nalazi u prilogu ovoga Plana dat je uporedni prikaz planiranih aktivnosti tekućeg održavanja distributivnog gasnog sistema za 2019. godinu u odnosu na procjenu realizacije aktivnosti u 2018. godini, kao i ostvarenih aktivnosti u 2017. godini.

Tekuće održavanje gasnih mreža pritiska 8(14,5) bar i 3(4) bar i distributivne mreže 0,1(0,2) i 0,5 bara

Na poslovima održavanja gasnih mreža visokog pritiska 8(14,5) bar i 3(4) bar planirana je vizuelna kontrola stanja trase gasovoda od 224,6 km, utvrđivanje stanja gasovoda, te vršenje kontrole i otklanjanje uočenih nedostataka. Planirana je i provjera funkcionalnosti sekcijskih, odzračnih i interventnih ventila u iznosu od 684 komada, te otklanjanje uočenih nedostataka, sanacija izolacije na gasovodu 8(14,5) bar i obavljanje hitnih intervencija bilo koje vrste.

Na distributivnoj gasnoj mreži 0,1(0,2) i 0,5 bara vršit će se tekuće održavanje na sanaciji isticanja i curenja gasa, sanaciji oštećenja na gasnoj mreži, isključenja kupaca (zbog duga, sigurnosnih razloga i drugih mogućih situacija), na osnovu izvještaja ekipa za detekciju, ostalih službi i drugih prijava.

Planirana je kontrola stanja nemjerenih dijelova na objektima kolektivnog i individualnog stanovanja na područjima MZ Sokolović Kolonija I i II, MZ Butmir, MZ Hrasnica kao i u ulicama koje će biti rekonstruisane od strane općina.

Tekuće održavanje postrojenja čija je vrijednost ulaznog pritiska > 16 do 100 bar, ulaznog pritiska > 4 do 16 bar, ulaznog pritiska > 1 do 4 bar, ulaznog pritiska > 0.1 do 1 bar

Za kontrolu i redovno održavanje: 3 postrojenja (GMRS) čija je vrijednost ulaznog pritiska > 16 do 100 bar za sve protoke, 216 postrojenja (82 RRS, 134 PRS/MRS) čija je vrijednost ulaznog pritiska > 4 do 16 bar za sve protoke, 127 postrojenja (26 RRS, 101 PRS/MRS) čija je vrijednost ulaznog pritiska > 1 do 4 bar za sve protoke i 774 postrojenja (774 MRL/ML) čija je vrijednost ulaznog pritiska > 0.1 do 1 bar za sve protoke planira se obavljanje svih neophodnih poslova u skladu sa Pravilnikom o kontroli i održavanju distributivnog gasnog sistema Kantona Sarajevo, tehničkim pravilima, tehničkim uputstvima i preporukama proizvođača mjerne, regulacione i sigurnosne opreme koji će obezbijediti siguran i kontinuiran rad postrojenja.

Zamjena mjerila radi isteka roka verifikacije ili neispravnosti

Na aktivnostima zamjene mjerila radi redovne i vanredne verifikacije, oštećenja ili neispravnosti mjerila planirana je zamjena 8000 mjerila $\leq G6$ i zamjena 180 mjerila $\geq G10$ za sve kategorije kupaca u skladu sa „Naredbom o izmjenama i dopunama naredbe o mjerilima u zakonskom mjeriteljstvu i rokovima verifikacije”.

Tekuće održavanje regulaciono sigurnosnih uređaja

U okviru aktivnosti na tekućem održavanju regulaciono sigurnosnih uređaja u servisu planirano je servisiranje, ispitivanje i podešavanje 800 regulatora serije 1800 i kompletiranje 100 regulaciono mjernih setova.

Tekuće održavanje mjerno regulacionih setova

U okviru aktivnosti na tekućem održavanju regulaciono mjernih setova planirana je sanacija 600 RMS-a na terenu, a koja podrazumijeva servis/zamjenu regulatora pritiska, mjerila i/ili ostalih sastavnih elemenata RMS-a, kao i zamjena 1.200 ormarića RMS-a. Takođe je planirana demontaža 500 regulaciono mjernih setova kod neaktivnih kupaca prirodnog gasa.

Tekuće održavanje gasnog sistema detekcijom

U skladu sa Pravilnikom o uslovima za nesmetanu i sigurnu distribuciju prirodnog gasa distributivnim gasnim sistemom pritiska do 16 bar planirana je:

- detekcija curenja gasa distributivne gasne mreže svih nivoa pritiska sa pripadajućim servisnim priključcima do ulaska u objekte
- detekcija curenja gasa gasnih instalacija u objektima kolektivnog stanovanja u haustorima, podrumskim prostorijama i prostorima gdje prolaze gasne instalacije
- detekcija curenja gasa u gasnim postrojenjima
- detekcija prisustva gasa u šahtovima koji se nalaze na trasi DGM, na području Kantona Sarajevo i
- detekcija curenja gasa po nalozima i zahtjevima, te kalibriranje, baždarenje i servisiranje detektora.

Detekcija curenja gasa će se obavljati u skladu sa standardima i DVGW regulativi, a planirano je da se izvrši detekcija prema navedenim kategorijama i u količinama datim u *Prilogu br.1; tabela 1.1; tačka 13.*

Građevinsko održavanje gasnog sistema

Planirani su radovi na građevinskom održavanju gasnog sistema i to: građevinski radovi na održavanju gasnih mreža svih nivoa pritisaka, građevinski radovi na održavanju GMRS-ova, rejonsko regulacionih stanica i prijemno regulacionih stanica, građevinski radovi za održavanje katodne zaštite i uzemljenja, te građevinski radovi na iskopima za hitne intervencije. Planirani su i radovi na građevinskom održavanju objekta i kruga PTO Butila, Velešići, Hum, Misoča i Centri za kupce.

Tekuće održavanje sistema katodne zaštite (KZ)

Aktivnosti u 2019. godini obuhvataju tekuće održavanje sistema katodne zaštite (nadzor i podešavanje instalisanih uređaja i sanacije/rekonstrukcije mjernih mjesta sa instalisanom opremom nakon redovnih kvartalnih kontrola i mjerenja). Ove aktivnosti se zadržavaju na nivou 2018. godine, s tim da će se u 2019. godini provesti specijalistička ispitivanja na dionicama čeličnog gasovoda 8 (14,5) bar na 4 dionice, 10 km čeličnog gasovoda (SCM i PCM uređajima), a što predstavlja nastavak ovih aktivnosti iz 2018. godine. Plan aktivnosti obuhvata redovnu kontrolu i zahtjeve za Pearson detekcijom na cca 115 km čeličnog gasovoda, kao i zahtjeve za ispitivanjem pasivne izolacije čeličnih gasovoda (Holiday detekcija), u okviru aktivnosti na izgradnji i sanacijama čelične gasne infrastrukture.

Tekuće održavanje telemetrijskog sistema, elektronske mjerne opreme i instrumentacije

U okviru tekućeg održavanja opreme za telemetrijsku akviziciju podataka, u 2019. godini planiraju se aktivnosti: Telemetrija I – Nadzor sistema gasne mreže (GMRS-ovi sa flow computerima, mjerne linije KJKP Toplana i kupaca iz kategorije Velike privrede sa elektronskim korektorima i rejonske redukcione stanice sa PLC kabinetima) na 19 lokacija i Telemetrija II - Daljinsko očitavanje elektronskih korektora na 38 lokacija, kao i mjerne opreme i instrumentacije ugrađene na sistem mjerenja (3 glavne mjerno regulacione stanice, 140 mjernih

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Strana:
9 od 30

linija sa elektronskim korektorima i 2 mjerna mjesta na entitetskim razdvajanjima (Lukavica, Vojkovići) ostaju na nivou iz 2018. godine. Dodatno se planiraju:

1. aktivnost na elektronskim korektorima u okviru postupka verifikacije (korektori baždareni 2013./2014. godine) za 25 lokacija
2. aktivnosti na zamjeni automatskog upravljanja sistema za odorizaciju na lokacijama GMRS-ova - nova generacija upravljačke automatike i
3. nastavak aktivnosti na analizi postojećeg telemetrijskog sistema (hardware i software), u okviru izrade prijedloga tehničkog i projektnog rješenja za nadogradnju.

Tekuće održavanje elektroenergetskih instalacija i postrojenja i VHF radio sistema

Aktivnosti na tekućem održavanju elektroenergetskih instalacija i postrojenja u 2019. godini biće smanjene u odnosu na provedene aktivnosti u 2018. godini za cca 10% do 15% (provode se na tehnološkim i poslovnim objektima i odnose se na provođenje kontrole i sanacije elektro instalacija i opreme, kontrole/testiranja generatorskih dijelova stabilnih agregata na lokacijama PTO Butila, GMRS Hum i GMRS Ilijaš i prijenosnih strujnih agregata za rad ekipa na terenu i kontrole/testiranja invertorskih uređaja bezprekidnog napajanja server soba, kabineta sa "flow computerima" i blagajničkih pultova u naplatnim centrima komunalnih preduzeća). Smanjenje je posljedica manjeg obima na izvođenju i servisiranju elektro instalacija/opreme, zbog realizovanih aktivnosti na sanacijama i izvođenju elektroinstalacija u 2017. i 2018. godini, kao i obnavljanju/nabavci novih elektroaparata i uređaja. U 2019. godini planirana je aktivnost izvođenja elektroinstalacija jake i slabe struje u okviru izgradnje CNG punionice na lokalitetu PTO Butila. Tekuće održavanje VHF radio sistema obuhvata periodična mjerenja, kontrole rada i servis VHF radio uređaja, koji se koriste u sistemu veze na nivou Sarajevogasa (135 ručnih i kolskih VHF radio uređaja i 2 emisiona objekta/repetitora) i obavljaju se u skladu sa važećim propisima u saobraćaju i vezama. Aktivnosti u 2019. godini, ostaju na nivou provedenih aktivnosti u 2018. godini.

Laboratorija za servisiranje, ispitivanje i kalibraciju detektora gasa i Laboratorija za ispitivanje, kalibraciju i servisiranje uređaja za elektrofuziono zavarivanje (MSA uređaja)

Ispitivanje, kalibracija i servisiranje detektora gasa u 2019. godini obuhvata: (1) kontrolu ispravnosti rada i umjeravanje detektora gasa (na sedmičnom nivou) i (2) ispitivanje i kalibraciju detektora gasa (na godišnjem nivou). U 2019. godini, nakon nabavke novih gas detektora (detektori gasa novije generacije), u planu je nabavka ispitne linije za ove detektore, edukacija osoblja i formiranje ovlaštenog servisnog centra u okviru Sarajevogasa. Ispitivanje, kalibracija i servisiranje uređaja za elektrofuziono zavarivanje polietilena u 2019. godini obuhvata: (1) kontrolu/ispitivanje uređaja 10 kom (4 puta godišnje) i (2) servis uređaja od 1 do 2 mjesečno.

Tekuće održavanje vozila, agregata i kompresora

Za tekuće održavanje 65 vozila, 1 kompresora, 1 auto-prikolice, 1 auto-prikolice sa agregatom i 35 agregata planirani su poslovi održavanja i servisiranja u vlastitoj radionici Srajevogasa, kao i snabdijevanje vozila i agregata sa gorivom, mazivom i rezervnim dijelovima. U slučaju složenijih kvarova vozila i agregata ili zbog nedostatka originalnih rezervnih dijelova popravka se vrši u ovlaštenim servisima. Takođe se planiraju poslovi za pregled vozila sa stanovišta tehničke ispravnosti vozila, te pripremu vozila za tromjesečne, šestomjesečne i godišnje tehničke preglede kao i registraciju vozila. Za popravku autolimarije planirane su aktivnosti popravke autolimarije u ovlaštenom servisu sa kojim Sarajevogas ima ugovor.

3.3.2. PLAN INVESTICIONOG ODRŽAVANJA

Poslovi investicionog održavanja imaju za cilj omogućiti nesmetano funkcionisanje gasnog sistema, postrojenja i uređaja kroz poslove sanacije, zamjene dotrajalih dijelova stalnih sredstava, remonta i slično. Navedenim aktivnostima produžava se ekonomski vijek upotrebne vrijednosti stalnih sredstava kao i sigurnost, odnosno pouzdanost i bezbjednost njihove upotrebe (primjene), što je ujedno i značaj ovoga održavanja. U tabeli koja se nalazi u prilogu ovoga Plana dat je uporedni prikaz planiranih aktivnosti investicionog održavanja distributivnog gasnog sistema za 2019. godinu u odnosu na procjenu realizacije aktivnosti u 2018. godini, kao i ostvarenih aktivnosti u 2017. godini.

Investiciono održavanje gasnih mreža visokog pritiska 8(14,5) i 3(4) bar

Za sanaciju gasnih mreža visokog pritiska 8 (14,5) i 3(4) bar planirane su sljedeće aktivnosti: izmještanje RRS 81-38 Butmir i čeličnog gasovoda p=8 (14,5) bar Φ 114,3 (mm), lokalitet groblje Butmir (20 m), izmještanje čeličnog gasovoda p=8 (14,5) bar Φ 219,1 mm, lokalitet Kolodvorska (150 m), zamjena priključnog gasovoda p=8(14,5) bar za RRS R81-18, Briješće p=8 (14,5) bar Φ 114,3 (mm) (400 m), izmještanje čeličnog gasovoda p=8 (14,5) bar Φ 323,1 mm, lokalitet Butmirska cesta (80 m), zamjena baterija ventila, sekcijskih, interventnih i odzračnih ventila na gasovodu p=8 (14,5) bar i p=3 (4) (18 kom), koji su ugrađeni na DGM prije 40 godina čime se povećava sigurnost u snabdijevanju prirodnim gasom, produžava vijek eksploatacije gasne infrastrukture, smanjuje broj intervencija na gasnom sistemu, odnosno broj prekida isporuke prirodnog gasa do krajnjih potrošača.

Investiciono održavanje gasnih mreža niskog pritiska 0,1(0,2) i 0,5 bar

Za investiciono održavanje gasnih mreža pritiska 0,1 (0,2) i 0,5 bar planirane su sljedeće aktivnosti: zamjena nemjerenih dijelova sa prelaznim komadom i ugradnjom novih interventnih ventila (400 komada na područjima mjesnih zajednica: Sokolović Kolonija I i II, Butmir, Hrasnica i u ulicama koje će biti rekonstruisane od strane općina) u skladu sa Pravilnikom o održavanju distributivnog gasnog sistema i važećim tehničkim pravilima, zamjena postojećih plastičnih ventila novim čeličnim reduktorskim ventilima na mreži p=0,1 (0,2) i 0,5 bar (10 komada), izmještanja dijelova gasne mreže p=0,1 (0,2) i 0,5 bar (700 m) po raznim osnovama (sigurnosni razlozi, zahtjevi drugih sektora, eksterni zahtjevi, itd.), ugradnja ventila zbog razdvajanja i izolovanja dijelova distributivnih gasnih mreža (8 kom).

Planirano je izmještanje gasne mreže pritiska 0,1 (0,2) bar groblje Butmir (250 m), rekonstrukcija gasne mreže pritiska 0,1 (0,2) bar, Mosta spasa (250 m) i drugi manji projekti na izmještanju distributivnih gasnih mreža po raznim nalogima.

Investiciono održavanje gasnih postrojenja

Investicionim održavanjem gasnih postrojenja planira se:

- zamjena 4 dvolinijska regulaciona postrojenja koja su ugrađena na DGM prije 30 i više godina. Dva gasna postrojenja se planiraju za zamjenu rejonskih regulacionih stanica, a dva gasna postrojenja planiraju se za zamjenu prijemno regulacionih stanica preko kojih se vrši isporuka gasa za kupca KJKP Toplane. Zamjenom starih regulacionih postrojenja održava se visok stepen sigurnosti i pouzdanosti u snabdijevanju prirodnim gasom, produžava vijek eksploatacije gasne infrastrukture, smanjuje broj intervencija na gasnom sistemu, odnosno broj prekida isporuke prirodnog gasa do krajnjih kupaca. U novim regulacionim postrojenjima ugradila bi se oprema i uređaji u skladu sa važećim tehničkim pravilima i standardima
- zamjena postrojenja za mjerenje protoka gasa (mjerno mjesto Dobrinja) preko kojeg se vrši isporuka gasa za kupca Sarajevogas AD Istočno Sarajevo
- zamjena zaštitnih kućica na 20 gasnih postrojenja zbog dotrajalosti istih i nemogućnosti njihove sanacije.

Ugradnja novih regulaciono mjernih setova (RMS)

Na investicionom održavanju (zamjeni) regulaciono mjernih setova (RMS) u 2019. godini planirana je zamjena 1.200 kompletnih RMS. Investiciono održavanje regulaciono mjernih setova (RMS) je projekat kontinuiteta, koji se realizuje fazno, već 11 godina (2007. - 2018. godina) i finansira se vlastitim sredstvima Sarajevogasa. U dosadašnjoj realizaciji projekta (2007. - 2018. godina) ukupno je zamjenjeno oko 16.000 regulaciono mjernih setova (RMS).

Zamjena ventila u GMRS-a

Planom investicionog održavanja GMRS-a planirane su aktivnosti na zamjeni dva izlazna kuglasta ventila 10" ANSI 600 u GMRS Misoča jer postojeći izlazni ventili nisu funkcionalni (nemaju unutrašnju zaptivenost), kao i zamjena dva kuglasta ventila na mjernim linijama G-650 i G160 u GMRS Butila. Na navedenim mjernim linijama bi se ugradili ventili sa reduktorom.

Ugradnja uređaja i opreme na izgradnji/rekonstrukciji sistema katodne zaštite (KZ)

Planirana je izgradnja sistema katodne zaštite kroz plan izgradnje/rekonstrukcije sistema katodne zaštite u 2019. godini, koji obuhvata:

- (1) Zamjenu postojećih mjernih mjesta (mjerno-prespojnih stubova sa priključnim kutijama) na sistemu katodne zaštite, sa kompletnom opremom, u okviru tipskog rješenja, odnosno unificiranja opreme na sistemu katodne zaštite na 50 lokacija, na dionicama južnog i sjevernog poluprstena (u prvoj fazi je u planu zamjena u obuhvatu gasovoda 8 (14,5) bar „granično određeno” Vrbanja most - ul.Kranjčevićeva i Halilovići – Nedžarići – Saraj polje
- (2) Ugradnju polarizacionih ćelija (AC/DC konverter) na 6 lokacija (izbor lokacija će se odrediti nakon završnih ispitivanja). Aktivnosti na ugradnji nove opreme su povećane u odnosu na 2018. godinu za cca 30%, ali vrijednost investicija ostaje približno na nivou prethodnih godina.

Ugradnja uređaja i opreme na sistemu telemetrije

U 2019. godini planiran je nastavak aktivnosti na analizi postojećeg telemetrijskog sistema (oprema, hardware i software), kao i priprema tehničkih i projektnih podloga za rekonstrukciju i nadogradnju telemetrijskog sistema (3 lokacije sa različitim tehnološkim izvedbama).

3.4. PLAN RAZVOJA POSLOVNOG SISTEMA

Protokoli saradnje sa općinama

U cilju definisanja načina finansiranja i realizacije projekata izgradnje novih distributivnih gasnih mreža planiraju se sačiniti protokoli saradnje sa općinama i drugim investitorima u kojima će biti definisana područja koja će biti predmet razvoja distributivnih gasnih mreža u 2019. godini. Ovim planom se stvaraju uslovi za ostvarenje tehničko tehnoloških ciljeva za kontinuirano snabdijevanje prirodnim gasom svih kupaca (korisnika) prirodnog gasa u Kantonu Sarajevo i mogućnost snabdijevanja prirodnim gasom novih kupaca (korisnika) prirodnog gasa u naseljima u kojima nije bila izgrađena distributivna gasna mreža. Za realizaciju navedenih projekata planirano je da raspodjela učešća u finansiranju bude sljedeća:

- Sarajevogas učestvuje u realizaciji projekta davanjem usluga projektovanja, geodetskog snimanja i montaže za izgradnju distributivnih gasnih mreža
- Općine i drugi investitori učestvuju finansiranjem građevinskih radova i nabavke rejonsko regulacionih stanica i materijala za izgradnju distributivnih gasnih mreža.

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Strana:
12 od 30

Plan izgradnje distributivnih gasnih mreža

U planu projektovanja i izgradnje distributivnih gasnih mreža u 2019. godini su predviđeni projekti koji su od važnosti za poboljšanje upravljanja i održavanja gasnog sistema i projekti koji se realizuju prema eksternim zahtjevima na bazi sufinansiranja, a u cilju razvoja distributivnih gasnih mreža. U okviru ovih aktivnosti planirane su i sve aktivnosti upravnih postupaka za donošenje odobrenja za građenje distributivnih gasnih mreža i priključaka. Pokazatelji (kvantifikacijski i finansijski) vezani za prethodno opisane projekte daju se u tabeli koja slijedi.

Tabela broj 3: Plan izgradnje distributivnih gasnih mreža za 2019. godinu sa procjenom obima izgradnje

R.br.	Naziv lokacije	Ukupna dužina (u m)	Ukupni troškovi (u KM)**	Izvor finansiranja (u KM)	
				Sarajevogas	Budžet
1	2	3	4	5	6
PROJEKTI IZGRADNJE DISTRIBUTIVNIH GASNIH MREŽA					
1.	Općina Centar	1,200	119,000	13,000	106,000
2.	Općina Novi Grad	1,300	110,167	16,718	93,449
3.	Općina Ilidža	900	82,389	13,778	68,611
4.	Općina Vogošća	800	85,833	13,167	72,667
5.	Općina Trnovo	2,400	252,400	23,000	229,400
6.	Općina Hadžići	13,100	1,282,167	96,667	1,185,500
7.	Općina Ilijaš	250	170,000	20,000	150,000
8.	Općina Stari Grad	250	17,500	4,000	13,500
UKUPNO		20,200	2,119,456	200,330	1,919,127

**Izosi su procjenjeni bez uračunatog PDV-a, u vrijeme kada još nisu usvojeni Budžeti općina za 2019. godinu.

Ugradnja gasnih postrojenja / novih rejonsko regulacionih stanica

Na osnovu plana izgradnje gasnog sistema u 2019. godini planirana je ugradnja 3 nove rejonske regulacione stanice na sljedećim lokacijama:

- Naselje Luke Ilijaš 3(4) / 0.1(0.2) bar kapaciteta $Q_{max}=2500 \text{ Sm}^3/\text{h}$
- Bjelašnica 3(4) / 0.1(0.2) bar kapaciteta $Q_{max}=2500 \text{ Sm}^3/\text{h}$
- Hadžići 8(14.5) / 3(4) bar kapaciteta $Q_{max}=5000 \text{ Sm}^3/\text{h}$.

Nabavku novih rejonsko regulacionih stanica će investirati Općina Ilijaš za Naselje Luke u vrijednosti cca 57.000 KM, Kanton Sarajevo za potrebe uvezivanja distributivnih gasnih mreža Bjelašnice i Hadžića u vrijednosti cca 76.000 KM i Sarajevogas u vrijednosti cca 57.000 KM za potrebe obezbjeđenja sigurnog i kontinuiranog snabdijevanja individualnih kupaca na području općine Hadžići.

Kapitalni projekti

1.) Uvezivanje gasnog prstena na dionici Hrasnica/Igman/Bjelašnica/Hadžići – U 2019. godini je planiran nastavak realizacije projekta izgradnje gasovoda na dionici Igman-Hadžići, započetog 2018. godine i izgradnja rejonske regulacione stanice u Hadžićima za potrebe snabdijevanja prirodnim gasom predmetnog gasovoda. Izgradnjom ove dionice gasovoda se postiže uvezanost gasnog prstena pritiska 3(4) bar na geografskom području općina Ilidža, Trnovo i Hadžići i uravnoteženje energetskog bilansa gasnog sistema razuđenih područja. Time se omogućava snabdijevanje prirodnim gasom iz više pravaca i sprječava eventualni prekid snabdijevanja u slučaju oštećenja zbog nepostojanja alternativnog izvora snabdijevanja. Za realizaciju planiranog nastavka projekta sredstva se obezbjeđuju iz Budžeta Kantona Sarajevo. Procjena troškova za planirani završetak projekta je 1.560.000 KM koji uključuje nastavak izgradnje distributivne gasne mreže u dužini od cca 12.000 m i izgradnju rejonske regulacione stanice.

2.) **Uvezivanje gasnog prstena na dionici Kromolj/Poljine** – Realizacijom projekta izgradnje rejonsko regulacione stanice na lokalitetu Kromolja u općini Centar, stekli su se uslovi za nastavak izgradnje distributivne gasne mreže na predmetnom području. U 2019. godini je planiran nastavak izgradnje gasovoda na lokalitetu Kromolj - Poljine na području općine Vogošća, čime se postiže uvezivanje distributivne gasne mreže pritiska 0,1(0,2) bar na području općina Centar i Vogošća. Uvezivanjem distributivnih gasovoda pritiska $p=0,1(0,2)$ bar se obezbjeđuje uravnoteženje energetskog bilansa gasne mreže, dvostrano napajanje predmetne distributivne gasne mreže i stvaraju uslovi za širenje distributivne gasne mreže na predmetnom lokalitetu. U narednoj godini je planirano ugovaranje načina finansiranja sa općinom Vogošća, kao i početak realizacije ovog projekta na području općine Vogošća. Projekat će se realizovati u fazama, u zavisnosti od obezbjeđenja finansijskih sredstava za nabavku materijala i izvođenje građevinskih radova. U I fazi je planirana realizacija izgradnje gasovoda u dužini od cca 600 m, sa procjenom troškova za realizaciju od cca 45.000 KM. Finansiranje obezbjeđuje općina Vogošća.

3.) **Punionica na prirodni gas** - U 2019. godini je planiran početak realizacije projekta izgradnje Punionice na prirodni gas. Ciljevi ovog projekta su: popularizacija zemnog gasa na području Kantona Sarajevo, smanjenje koncentracije zagađujućih supstanci u atmosferi, stvaranje uslova za povećanje potrošnje gasa u Kantonu Sarajevo, kao i smanjenje tekućih troškova Preduzeća zbog razlike u cijeni zemnog gasa i tečnih goriva. Prednost prirodnog gasa kod motornih vozila očituje se u nižim troškovima održavanja, dužem životnom vijeku motora i značajnim uštedama u cijeni goriva u odnosu na dizelsko gorivo i motorski benzin. CNG Punionica će imati status javne punionice i biće na raspolaganju svim javnim i fizičkim licima, kao i brojnim turistima koji dolaze ili su na proputovanju kroz sarajevski Kanton. Najznačajni dio finansiranja se obezbjeđuje iz Budžeta Kantona Sarajevo u iznosu od 1.200.000 KM koji se odnosi na nabavku opreme, isporuku i montažu iste, a preostali dio (cca 400.000 KM) finansira Sarajevogas, koji se odnosi na građevinske radove.

4.) **Poslovna zgrada** - U 2018. godini počele su pripremne radnje na analizi svih relevantnih okolnosti radi pribavljanja poslovne zgrade. U 2019. godini planira se nastavak započetih aktivnosti, koje treba da rezultiraju proširenjem poslovno tehničkih kapaciteta Preduzeća.

Ostali projekti poboljšanja

1.) **Legislativa i tehnička regulativa** – U cilju usklađenosti projektovanja i gradnje gasnih instalacija u skladu sa važećim tehničkim pravilima i provođenja sistema upravljanja tehničkom sigurnošću, nastavljaju se aktivnosti pripreme i usvajanja tehničkih pravila Njemačkog stručnog udruženja za gas i vodu – DVGW. Ove aktivnosti se odvijaju u okviru realizacije projekta “Harmonizacija legislative i tehničke regulative u zemljama Jugoistočne Evrope”, prema planu koji se usaglašava na radnim grupama za transport i distribuciju i široku potrošnju. U skladu s tim, za potrebe kupaca vrše se usluge:

- pregleda projekata i izdavanje saglasnosti na projektna rješenja i energetske saglasnosti za projekte unutrašnjih gasnih instalacija i projekte kotlovnica
- izdavanja saglasnosti na lokacije objekta i trase infrastruktura sa stanovišta distributera gasa
- certifikacije opreme i vođenje registra ugovornih izvođača, privrednih subjekata koji rade na izgradnji i održavanju dijela gasnog sistema u Kantonu Sarajevo.

2.) **Upravljanje tehničkom sigurnošću** - Preduzeće u 2019. godini očekuju aktivnosti koje se odnose na održavanje postignutog nivoa upravljanja tehničkom sigurnošću (TSM). Time se opravdava posjedovanje certifikata prema recertifikaciji koja je izvršena u prvoj polovini 2018. godine od strane eksperata DVGW-a.

3.) **Učešće u Akcionom planu za smanjenje zagađenosti zraka u Kantonu Sarajevo** - Osnovni cilj mjera koje su navedene u Akcionom planu za smanjenje zagađenosti zraka u Kantonu Sarajevo je stvaranje povoljnijih uslova koji će doprinijeti povećanju potrošnje prirodnog gasa u Kantonu Sarajevo.

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Strana:
14 od 30

Planira se nastavak učešća u Projektu subvencioniranja novih priključenja, stvaranja tehničkih uslova za korištenje gasa korisnicima koji zbog tehničke neispravnosti gasne instalacije nisu u mogućnosti da koriste gas (sanacija UGI), kao i aktivnosti rekonstrukcije dimnjaka u cilju stvaranja uslova za prelazak na korištenje prirodnog gasa.

4.) Konverzija kotlovnica - Provođenje konverzije kotlovnica omogućuje direktne energijske i finansijske uštede, smanjiti štetni uticaj na okolinu, poboljšati ukupnu kvalitetu života, te podići stepen odgovornosti i svijesti što je strateško opredjeljenje i cilj politike odgovornog upravljanja. Planirano je da se svim javnim institucijama i vlasnicima objekata na području Kantona Sarajevo, koji za grijanje koriste kotlovnice na čvrsta goriva, upute pisma namjere u cilju iznalaženja načina obezbjeđenja sredstava za konverziju kotlovnica i korištenje prirodnog gasa.

5.) ERP, Očitavanje, obračun i priprema računa - U 2019. godini planirana je prva faza implementacije integralnog poslovnog sistema (ERP) sa posebnim modulom za očitavanje, obračun i pripremu računa za utrošeni prirodni gas. U okviru prve faze planiran je razvoj navedenog modula i ERP modula koji su neophodni za funkcionisanje cijelog procesa obračuna i naplate. Očekivane koristi implementacije novog sistema su: eliminacija ponavljajućih procesa i značajno smanjenje potrebe za ručni unos informacija, realne procjene i efikasnije prognoze poslovnih događaja, objedinjavanje poslova različitih odjela kroz centralizaciju podataka u jedinstvenom sistemu, eliminacija problema sa podacima koji se šire kroz decentralizovane baze podataka, smanjivanje administrativnih i operativnih troškova kroz jedan izvor tačnih informacija u realnom vremenu, povećana efikasnost i produktivnost kretanja kroz procese u cjelini i poboljšanje funkcija kao što su otvaranje i realizacija naloga, poboljšanja mobilnost radnih mjesta kroz jedinstveni pristup sistemu sa različitih računara u mreži, poboljšane mogućnosti izvještavanja sa kreiranjem vlastitih izvještaja iz organizacionih jedinica i procesnih aktivnosti, povećana produktivnost na radnim mjestima, bolja komunikacija i poboljšani odnosi sa kupcima putem bržeg i preciznijeg pristupa informacijama, poboljšana tačnost, konzistentnost i sigurnost podataka, proaktivno upravljanje operacijama i pomoć kod bržeg donošenja odluka.

Ovaj sistem, takođe treba da doprinese što uspješnijem upravljanju imovinom Preduzeća, u smislu omogućavanja bržeg i jednostavnijeg pristupa stanju svih pojedinačnih kategorija imovine, kroz jedinstven Registar iste. Ovo će posebno biti važno u narednim periodu, kada se očekuju intenzivne pripremne aktivnosti Preduzeća do usvajanja Zakona o gasu.

6.) Redizajn web stranice - Planirane su aktivnosti na redizajnu web stranice Preduzeća koje će doprinijeti unapređenju komunikacije sa kupcima i drugim interesnim skupinama.

Informacioni sistem

U 2019. godini planirano je temeljno unapređenje na informacionom sistemu u aplikativnom dijelu, kao i poboljšanja u oblasti sistemskih servisa. Ključno unapređenje jeste implementacija modula za očitavanje, obračun i pripremu računa za utrošeni prirodni gas i neophodnih ekonomsko finansijskih ERP modula. Dijelovi informacionog sistema Sarajevogasa koji su obuhvaćeni planom održavanja su: aplikativni softveri razvijani unutar Preduzeća, web bazirane aplikacije za prostorne i poslovne podatke, aplikativni softveri sa licencom za korištenje, sigurnosni i backup sistemi, lokalna informaciona mreža na 5 lokacija sa potrebnim mrežnim servisima za razmjenu podataka između osnovnih poslovnih lokacija i centara za kupce, sistem baza podataka i servera, korisnički računari, e-mail i internet servisi.

1.) Interno razvijane aplikacije i servisi - U 2019. godini planirano je održavanje aplikativnih rješenja koja su razvijena od strane radnika Sarajevogasa. Veći dio poslovnih modula funkcioniše u vidu desktop aplikacija koje mrežno pristupaju podacima sa lokacijskih servera. Poslovni procesi koji se odvijaju na lokaciji centralne baze podataka i kod kojih dostupnost informacija nije od kritičnog značaja su podržani web aplikacijama i web

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Strana:
15 od 30

GIS servisima za pristup prostornim podacima unutar mreže. Planirano značajno poboljšanje u radu aplikativnih modula će se postići reprogramiranjem u cilju korištenja moderne instance baze podataka. Planirano je omogućavanje pristupa poslovnim podacima putem web servisa, za aplikacije gdje to do sada nije bilo moguće.

2.) Licencirani software - U 2019. godini planiran je nastavak korištenja Microsoft operativnih sistema i Office paketa na svim računarima kao osnova za ostale poslovne aplikacije. U narednom periodu očekivano je značajno poskupljenje licenciranja Microsoft Office paketa za standardnu desktop varijantu programa. Iz navedenog razloga planirana je implementacija Office 365 za sve korisnike sistema Sarajevogasa. Office 365 je integrirani interfejs aplikacija i servisa u oblaku, uključujući email servise. Pored Microsoft proizvoda u Sarajevogasu će se u svrhu izrade tehničkih crteža na većem broju radnih mjesta koristiti Autodesk AutoCAD. Za rad sa prostornim podacima, prvenstveno održavanje podataka u centralnoj bazi u Sarajevogasu, korišće se MapInfo i ArcGIS softveri. Za sve poslovne softvere koji nisu izrađeni unutar preduzeća planira se nabavka licence za korištenje.

3.) Sistem virtualizacije na poslovnim lokacijama - Uspostavom novog sistema virtualizacije na naprednijoj platformi na svim lokacijama Preduzeća omogućće se brži, stabilniji i sigurniji rad aplikacija i razmjena podataka. Novo virtuelno okruženje podrazumijeva korištenje malog broja fizičkih servera, što će rezultirati stabilnijim sistemom i podizanjem stepena energijske efikasnosti. U toku godine svi virtuelni serveri na poslovnim lokacijama će biti nadograđeni sa aktuelnim verzijama operativnih sistema i online servisa.

4.) Sigurnost poslovnih podataka - Planirano je poboljšanje postojećeg antivirusnog sistema proširenjem funkcionalnosti za bolju kontrolu mogućih ransomware virusnih napada. Planirana je implementacija naprednijeg internet sigurnosnog zida. Licenciranjem nove VMWare platforme na svim lokacijama preduzeća i Veeam backup sistema omogućila bi se efikasnija administracija backupa i značajno ubrzanje restore procedura uspostavljenog višestepenog backupa poslovnih baza podataka. Sigurnost podataka virtuelnih mašina i podataka backup sistema biće poboljšana implementacijom novog mrežnog tapelader sistema.

5.) Sistemska platforma - Cjelokupna sistemska platforma biće dodatno unaprijeđena praćenjem i podizanjem verzija Domain Controller servera, Active Directory, DHCP i DNS servisa i operativnih sistema Database servera.

6.) Informaciona mreža - Rad informacione mreže na šest poslovnih lokacija, biće unaprijeđen sa poboljšanom stabilnošću implementacijom segmentacije internih elektronskih putanja.

Katastar

U narednoj godini zadržava se osnovna funkcija katastra Sarajevogasa na poslovima geodetskog snimanja i provođenje elaborata geodetskog snimanja u Zavodu za izgradnju Kantona Sarajevo. Katastar Sarajevogasa planira servisirati različite zahtjeve za izdavanjem informacija internim i eksternim subjektima na zahtjev, kao i obradu predmeta u svim postupcima preuzetih javnih ovlaštenja. Planirano je geodetsko snimanje svih izmjena na gasnom sistemu u okviru izgradnje, održavanja i hitnih intervencija. Biće prostorno obrađena sva nova mjesta priključenja objekata na gasnu mrežu. Prostorna obrada uključuje kontrolu topologije priključnog gasovoda i povezivanje tehničkih i opisnih podataka o svim kupcima prirodnog gasa koji su spojeni na usponski vod na mjestu priključenja.

3.5. PLAN RADA LABORATORIJA

Laboratorij za mjerne instrumente je spreman da odgovori potrebama Preduzeća u 2019. godini po pitanju svih potrebnih inspekcija/verifikacija ili eventualnih kalibracija mjernih instrumenata za gas. Pored redovnih poslova, u 2019. godini je planiran kontrolni audit Laboratorija od strane Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine u aprilu 2019. godine, a povodom produženja imenovanja Laboratorija i eventualnog proširenja skoupa. U aprilu 2019. godine planira se i predstavljanje Laboratorija na tehničkom komitetu Euramet-a, a s ciljem imenovanja Laboratorija u "Designated Institute" odnosno objavljivanja CMC-a (Calibration and Measurement Capability – Kalibraciona i mjerna sposobnost).

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Strana:
16 od 30

U 2019. godini planirana je nadogradnja sistema za turbinska i rotaciona mjerila protoka gasa. Ovom nadogradnjom neophodno će biti izvršiti nadogradnju i softvera i hardvera, u smislu korištenja softvera kompatibilnog sa aktuelnim operativnim sistemom (gdje je moguća podrška korištenja operativnog softvera) i hardvera koji će moći da podržava upravljanje sistemom. Ova nadogradnja bi trebala da omogući nesmetano korištenje cjelokupnog ispitnog sistema za duži vremenski period od 8 do 10 godina. Ova nadogradnja je izuzetno bitna s obzirom na važnost ispitnog sistema u procesu zakonskog mjeriteljstva, odnosno ispunjenja zakonskih rokova verifikacije od 6 godina za turbinska i rotaciona mjerila, te uslova iz standarda BAS EN ISO/IEC 17020 i BAS EN ISO/IEC 17025.

3.6. SISTEM UPRAVLJANJA KVALITETOM I OKOLINOM

Prihvatanje sistema upravljanja kvalitetom i sistema okolinskog upravljanja je strateška odluka za Preduzeće, koja može pomoći da se poboljšaju sveukupne performanse Preduzeća i obezbijedi zdrava osnova za inicijative održivog razvoja, kao i da se odgovori promjenjivim okolinskim uslovima u balansiranju sa društveno-ekonomskim potrebama. Potencijalne koristi za Preduzeće od sistema upravljanja kvalitetom i sistema okolinskog upravljanja su:

- a) sposobnost da se konzistentno isporučuju proizvodi i usluge koji zadovoljavaju zahtjeve kupaca i zahtjeve primjenjive regulative
- b) omogućavanje prilika za povećanje zadovoljstva kupaca
- c) poboljšanje okolinskog učinka Preduzeća
- d) ispunjavanje okolinskih zakonskih zahtjeva.

Međunarodni standardi ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015 promovišu usvajanje procesnog pristupa i razmišljanja zasnovanog na riziku pri razvoju, implementaciji i poboljšanju efektivnosti SUK/SOU da bi se povećalo zadovoljstvo kupca ispunjavanjem njegovih zahtjeva i poboljšao okolinski učinak Preduzeća. Razumijevanje i upravljanje međusobno zavisnim procesima kao sistemom doprinosi efektivnosti i efikasnosti Preduzeća u postizanju željenih rezultata.

U cilju osiguranja efektivne primjene, održavanja i poboljšavanja certificiranog sistema upravljanja kvalitetom i sistema okolinskog upravljanja, u toku 2019. godine se planira nastavak integracije svih bitnih aspekata u postojećem sistemu u skladu sa međunarodnim standardima ISO 9001 i ISO 14001. Aktivnosti na održavanju i poboljšanju sistemskih elemenata SUK/SOU odnose se na: planiranje i preispitivanje sistema upravljanja, upravljanje dokumentacijom, obuku za SUK/SOU, praćenje i analizu poslovnog sistema, audite poslovnog sistema i SUK/SOU i stalno poboljšanje.

4. PLAN UPRAVLJANJA KADROVSKIM POTENCIJALIMA

Iz plana upravljanja kadrovskim potencijalima u 2019. godini izdvajaju se sljedeće najznačajnije aktivnosti:

- u 2019. godini predviđen je prijem 10 novih radnika
- Planom penzionisanja za 2019. godinu predviđen je odlazak u penziju 3 radnika, dok je 1 radnik najavio odlazak iz firme iz ličnih razloga
- čime bi broj radnika u Preduzeću na kraju 2019. godine bio povećan na 314.

Pored potrebe da se usljed penzionisanja prime novi radnici na upražnjena radna mjesta, dodatan prijem je neophodan iz sljedećih razloga, tj. poslova i aktivnosti koje se planiraju realizirati u 2019. godini:

- 1.) izgradnja CNG Punionice gdje potreban angažman četiri (4) radnika
- 2.) otvaranje novih centara za kupce, kao i
- 3.) intenzivne aktivnosti na realizaciji kapitalnih projekata izgradnje gasne mreže na planiranim dionicama.

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Strana:
17 od 30

Tabela broj 4 : Broj radnika po datumima izvještavanja i plan za 2019. godinu

Broj radnika na dan 31.12.2014. godine	Broj radnika na dan 31.12.2015. godine	Broj radnika na dan 31.12.2016. godine	Broj radnika na dan 31.12.2017. godine	Broj radnika na dan 30.11.2018. godinu	Planirani broj radnika za 2019. godinu
1	2	3	4	5	6
311	302	299	298	305	314

Takođe, u 2019. godini realiziraće se sljedeće aktivnosti vezane za kadrovske potencijale:

- Potpuna implementacija sistema mjerenja radnog učinka radnika – koja se planira realizirati u skladu sa uspostavljenim sistemom mjerenja i ocjene radnog učinka radnika.
- Analiza kompetentnosti kadrovske potencijala – koja rezultira definisanjem potreba za stručnim usavršavanjem radnika, koje će biti sastavni dio Plana osposobljavanja i stručnog usavršavanja kadrova.
- Provođenje ankete zadovoljstva radnika – što ima za cilj praćenje i unapređenje nivoa zadovoljstva radnika u Preduzeću.

5. TRŽIŠNO - EKONOMSKI ASPEKT PLANA POSLOVANJA

5.1. ANALIZA TRŽIŠTA I KONKURENTNOSTI

Tržište prodaje prirodnog gasa /kategorizacija kupaca

Prodaja prirodnog gasa vrši se na području Kantona Sarajevo, a transport se vrši za Istočno Sarajevo. Oko 97,5% ukupne godišnje potrošnje prirodnog gasa troše kupci u Kantonu Sarajevo. Utvrđene su sljedeće tarifne kategorije kupaca, i to: Domaćinstva, Mala privreda, Velika privreda, KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo i Poseban kupac ("Sarajevo-gas" a.d. Istočno Sarajevo).

Tabela broj 5: Broj aktivnih i kupaca sa potrošnjom gasa sa presjekom u X mjesecu 2016./2017./2018. godine

Tarifne kategorije	Aktivni kupci prirodnog gasa (broj očitanih mjernih mjesta)			Kupci sa potrošnjom gasa (mjerna mjesta sa registrovanom potrošnjom)		
	X 2016.	X 2017.	X 2018.	X 2016.	X 2017.	X 2018.
Domaćinstva	59,791	60,668	61,783	49,652	49,830	50,483
Mala privreda	3,417	3,350	3,406	2,498	2,471	2,491
Velika privreda	617	633	643	561	569	583
KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o.	139	140	141	137	138	139
Poseban kupac	1	1	1	1	1	1
Ukupno	63,965	64,792	65,974	52,849	53,009	53,697

Konkurentnost prirodnog gasa

U narednoj tabeli prikazani su odnosi cijena prirodnog gasa za domaćinstva i maloprodajnih cijena konkurentnih energenata koji se koriste u domaćinstvima u Kantonu Sarajevo, na osnovu koje se može konstatovati cjenovna konkurentnost prirodnog gasa u odnosu na druge energente.

Tabela broj 6: Odnos cijena energenata u Kantonu Sarajevo (maloprodajne cijene energenata X 2018. godine)

Energenti	Cijena KM/JM	Jedinica mjere	Toplotna moć KJ	Topotna moć kWh/JM	Cijena KM/kWh	Stepen iskorištenja	Neto toplotna moć kWh/JM	Neto cijena korisne energije	Indeks (prema prirodnom gasu)
Prirodni gas - domaćinstva	0.673	Sm ³	34,075	9.47	0.071	0.90	8.52	0.079	100
Mrki ugalj - Banovići (Drvosječa)	0.176	kg	18,500	5.14	0.034	0.60	3.08	0.057	72
Ugalj lignit - Kreka (Drvosječa)	0.149	kg	13,000	3.61	0.041	0.60	2.17	0.069	87
Drvo za ogrijev - iscjepana (Drvosječa)	0.155	kg	10,000	2.78	0.056	0.60	1.67	0.093	117

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU Strana:
18 od 30

Energenti	Cijena KM/JM	Jedinica mjere	Toplotna moć KJ	Toplotna moć kWh/JM	Cijena KM/kWh	Stepen iskorištenja	Neto toplotna moć kWh/JM	Neto cijena korisne energije	Indeks (prema prirodnom gasu)
Lož ulje (Hifa - Petrol za naružbu do 500 l)	1.652	lit	36,170	10.05	0.164	0.80	8.04	0.206	260
Električna energija za domaćinstva jednotarifni kupci	0.157	kWh	3,600	1.00	0.157	0.97	0.97	0.16	206
Električna energija za domaćinstva - dvotarifni kupci veća tarifa	0.197	kWh	3,600	1.00	0.197	0.97	0.97	0.20	257
Električna energija za domaćinstva - dvotarifni kupci manja tarifa	0.098	kWh	3,600	1.00	0.098	0.97	0.97	0.10	128
Pelet (Drvosječa)	0.384	kg	18,000	5.00	0.077	0.90	4.50	0.085	108

5.2. PLAN MARKETINŠKIH AKTIVNOSTI

Oglašavanje - U okviru plana aktivnosti iz ovog domena namjerava se realizirati sljedeće:

- Oglašavanje u štampi i elektronskim medijima: održavanje press konferencija, razna saopštenja, poruke, čestitke, obavještenja za medije, gostovanja i slično
- Informisanje građana o Projektu subvencioniranja troškova izgradnje gasnih priključaka
- Promocija CNG Punionice (zakup bilborda, zakup Led display, Baner –web portal, pokretna reklama na tramvajima javnog gradskog prevoza u Kantonu Sarajevo)
- Promocija E-račun (Led display)
- Reklama u pokretu na službenim vozilima Sarajevogasa (promocija CNG punionice i usluge E-račun).

Izrada promotivno-edukativnog materijala za korisnike gasa - Iz domena pripreme i izrade promotivnog materijala planira se priprema letka o prirodnom gasu, zaštiti okoliša i energijskoj efikasnosti. Letak će se dostaviti kupcima prirodnog gasa, kao i korisnicima koji povremeno koriste prirodni gas. Osim prethodnog planira se priprema letka o uputama za sigurno korištenje prirodnog gasa. Letak će se dostaviti kupcima prirodnog gasa pred sezonu grijanja kao podsjetnik na njihove obaveze koje su dužni ispuniti pred početak sezone grijanja.

Komunikacija sa korisnicima i drugim zainteresovanim stranama - Vodeći računa o značaju komunikacije sa kupcima (korisnicima) prirodnog gasa i drugim zainteresovanim stranama u planskom periodu se planira realizacija sljedećih aktivnosti:

- Preispitivanje stepena zadovoljstva aktivnih kupaca prirodnog gasa, u cilju daljnjeg unaprjeđenja kvaliteta usluga koje pruža Sarajevogas
- Redovno postavljanje servisnih informacija na web stranici Preduzeća
- Svakodnevna e-mail korespondencija sa korisnicima u cilju dostave odgovora u što kraćem roku na sve upućene zahtjeve i molbe
- Svakodnevno pružanje usluga i informacija posjetiocima Centara za komunalne usluge i centara za kupce
- U cilju upoznavanja što većeg broja građana sa nastavkom Projekta subvencioniranja troškova izgradnje gasnih priključaka, osim informisanja putem medija, u koordinaciji sa nadležnim općinskim službama planira se informisanje građana putem obavijesti, koje će se postaviti na oglasna mjesta u mjesnim zajednicama.

Odnosi s javnošću - U okviru planirane saradnje sa medijskim kućama, u cilju promocije prirodnog gasa kao okolinski prihvatljivog energenta, te prezentiranja ostalih afirmativnih dešavanja iz domena rada Preduzeća u 2019. godini, planira se zaključivanje ugovora o poslovnoj saradnji. Pisanim obraćanjem i obilaskom lokalnih zajednica (nadležne općinske službe za prostorna uređenja, urbanizam, razvoj i komunalne poslove) planiraju se aktivnosti kojima će se nadležne službe upoznati sa prednostima prirodnog gasa kao energenta sa konačnim

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Strana:
19 od 30

ciljem da nadležne službe pri definisanju urbanističko tehničkih uslova za građenje investitoru preporučuju upotrebu gasa kao energenta, u smislu smanjenja štetnih emisija i očuvanja zdravlja stanovnika Kantona Sarajevo.

5.3. PLAN ISPORUKE I NABAVKE PRIRODNOG GASA

Plan nabavke, odnosno plan isporuke gasa za potrebe kupaca u Kantonu Sarajevo i potrebe kupaca u Istočnom Sarajevu sačinjen je na osnovu izvršene analize svih faktora koji direktno ili indirektno utiču na ostvarenje plana nabavke i isporuke prirodnog gasa, i to: ostvarene nabavke i isporuke prirodnog gasa u prethodnim godinama, procjene ostvarenja isporuke gasa u tekućoj godini, kretanja vanjskih temperatura, trenda globalnog otopljanja, odnosa cijene gasa i cijena konkurentnih goriva u Kantonu Sarajevo, te drugih faktora.

Plan nabavke prirodnog gasa

Tabela broj 7: Plan nabavke prirodnog gasa za 2019. godinu

Opis	Realizovano 2017. godina	Procjena 2018. godine	Plan za 2019. godinu	Indeks	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5=4/3</i>	<i>6=4/2</i>
Nabavka prirodnog gasa (u Sm³)	139,221,066	131,747,738	131,550,000	99.85	94.49

Plan isporuke prirodnog gasa

Tabela broj 8: Plan isporuke prirodnog gasa za 2019. godinu

Kategorija kupca/ Isporuca prirodnog gasa (u Sm ³)	Realizovano 2017. godina	Procjena 2018. godine	Plan za 2019. godine	Indeks	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5=4/3</i>	<i>6=4/2</i>
Velika privreda	32,903,254	31,307,952	31,470,000	100.52	95.64
Mala privreda	6,372,118	6,024,789	5,900,000	97.93	92.59
Domaćinstva	43,922,851	41,384,801	40,740,000	98.44	92.75
KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo	52,045,990	48,488,966	47,845,000	98.67	91.93
Poseban kupac	3,543,363	3,267,318	3,045,000	93.20	85.94
Ukupno	138,787,576	130,473,826	129,000,000	98.87	92.95

Plan aktivnosti na mjernim mjestima i UGI

Poslovi ugovaranja, očitavanja, kontrole mjernih uređaja, praćenja i kontrole parametara prirodnog gasa, obračuna, fakturisanja, kontrole unutrašnjih gasnih instalacija, puštanja u pogon unutrašnje gasne instalacije, aktivnosti na naplati potraživanja i stavljanju van pogona unutrašnjih gasnih instalacija predstavljaju međusobno povezane aktivnosti koje doprinose obavljanju primarnog zadatka Preduzeća.

1.) Prodaja gasa

1.1) Evidentiranje i obrada podataka o kupcima i mjernim mjestima - U poslovnim evidencijama evidentirano je cca 83.000 mjernih mjesta, od čega se cca 71.000 odnosi na aktivna mjerna mjesta (kojim se dostavlja račun za prirodni gas), dok se cca 12.000 odnosi na neaktivna mjerna mjesta. S tim u vezi planirane su i aktivnosti na obradi podataka o kupcima i mjernim mjestima, što uključuje obradu i evidentiranje podataka kod novih kupaca i novih mjernih mjesta, te obradu i evidentiranje podataka kod postojećih kupaca i mjernih mjesta. U 2019. godini planira se cca 78.000 obrada i evidentiranja podataka o kupcima i mjernim mjestima, odnosno u prosjeku 6.500 mjesečno.

1.2) Očitavanje potrošnje prirodnog gasa - Planirano je očitavanje mjernih uređaja kod svih kategorija kupaca, tj. od 67.500 do 70.000 na mjesečnom nivou i dodatno po potrebi, odnosno cca 815.600 na godišnjem nivou.

1.3) Fakture za prirodni gas i mjerno mjesto - Planirano je izdavanje faktura za prirodni gas i mjerno mjesto svim kategorijama kupaca na mjesečnom nivou i dodatno po potrebi, odnosno cca 858.500 faktura, u prosjeku 71.500 mjesečno. Na osnovu pisanih zahtjeva kupaca dostava računa vrši se i putem elektronske pošte.

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Strana:
20 od 30

S tim u vezi planira se dostava, u prosjeku, preko 2.700 faktura na mjesečnom nivou putem realizacije usluge e-račun. U planskom periodu nastavit će se aktivnosti na promociji ovog načina dostave računa za sve kategorije kupaca.

1.4) Aktivnosti na obezbjeđenju redovne naplate potraživanja za gas - U cilju obezbjeđenja redovne naplate potraživanja za prirodni gas planirano je provođenje kontinuirane aktivnosti na analizi neplaćenih faktura za prirodni gas, dostavi opomena i pred prekid isporuke prirodnog gasa, kao i kontakti i dogovori sa kupcima. Planirana je dostava opomena pred isporuke prirodnog gasa cca 43.300, u prosjeku 3.600 mjesečno. Za kupce koji ne izmire obaveze po dostavljenim opomenama planirano je otvaranje naloga za prekid isporuke prirodnog gasa, cca 4.250, odnosno u prosjeku 350 mjesečno.

2.) Mjerenje gasa i mjerni uređaji

2.1.) Nominiranje i usaglašavanje količina gasa – U skladu sa Ugovorom o snabdijevanju prirodnim gasom sa BH-Gas d.o.o Sarajevo planirano je nominiranje i usaglašavanje potrebnih količina prirodnog gasa na dnevnom, sedmičnom, mjesečnom i godišnjem nivou.

2.2.) Kontrola ispravnosti i verifikacija uređaja za mjerenje - doprinosi se povećanju tačnosti mjerenja i smanjenja mjernih razlika.

a) Kontrola uređaja za mjerenje: U cilju kontrole tačnosti mjerenja planirani su redovni i vanredni pregledi mjernih uređaja na mjernim mjestima: kontrola mjernih uređaja i instalisane i angažovane snage gasnih aparata, neovlaštene i neregistrovane potrošnje gasa, po zahtjevu kupca i slično na cca 9.100 mjernih mjesta.

b) Verifikacija uređaja za mjerenje: Planirane su redovne i vanredne aktivnosti na verifikaciji uređaja za mjerenje kod svih kategorija kupaca. Planirana je periodična verifikacija cca 8.300 uređaja za mjerenje u skladu sa Naredbom o mjerilima u zakonskom mjeriteljstvu i rokovima verifikacije. Takođe će se izvršiti vanredna verifikacija mjernih uređaja kod kupaca koji imaju instalisan veći radni kapacitet i ostvaruju značajnu potrošnju u toku godine, kao i vanredna verifikacija u slučaju eventualnih poremećaja i nepravilnosti na mjernim uređajima.

2.3.) Sistem daljinskog očitavanja

Planirano je održavanje i nadogradnja sistema za daljinsko očitavanje sa naglaskom na ugradnju opreme za daljinsko očitavanje, kao i aktivnosti na programiranju, reprogramiranju, zamjeni, servisiranju i kontroli cca 1.700 uređaja za daljinsko očitavanje.

a) Sistem daljinskog očitavanja sa prenosom podataka radio komunikacijom / Radijsko očitavanje: Planirane su aktivnosti na nadogradnji i proširenju sistema daljinskog očitavanja sa prenosom podataka radio vezom na područjima koja su razučena i teško pristupačna za fizičko očitavanje. Planirana je ugradnja cca 2.000 uređaja za daljinsko očitavanje na mjernim mjestima na području mjesnih zajednica Širokača, Mahmutovac, Toka Džeka, Hrid/Jarčedoli i Mošćanica.

b) Sistem daljinskog očitavanja sa prenosom podataka putem GPRS / M-bus: Planirane su aktivnosti na nadogradnji i proširenju sistema daljinskog očitavanja sa prenosom podataka putem GPRS veze, odnosno M-bus sistem, na cca 900 mjernih mjesta u objektima kolektivnog stanovanja na području općine Ilidža. U skladu sa Sporazumom o poslovnoj saradnji između KJKP ViK, KJKP Toplane i KJKP Sarajevogas sva mjerna mjesta u novim objektima kolektivnog stanovanja trebaju biti povezana putem GPRS veze sa PTO Butila i uključeni u sistem daljinskog očitavanja, a u cilju očitavanja mjerila putem kojih sporazumne strane vrše obračun utroška. Planirano je potpisivanje sporazuma o zajedničkom korištenju komunikacijske mreže i opreme i sa JKP Komunalac d.o.o. Hadžići i sa JKP "Vodostan" d.o.o. Ilijaš.

c) Sistem manualnog očitavanja sa mobilnim uređajima: Planirane su aktivnosti na proširenju primjene mobilnih uređaja za očitavanje na sve kategorije kupaca. S obzirom da je uspješno testirana i da se koristi aplikacija za evidenciju očitavanja u mobitel/tablet i prenos podataka putem mobilne mreže, aplikacija meterING, planirana je nabavka potrebnog broja mobitela, cca 65 komada i licence za aplikaciju, kako bi davaoc usluge očitavanja mogao vršiti očitavanje i prenos podataka putem navedene aplikacije na cca 49.000 mjernih mjesta mjesečno, što će unaprijediti i ubrzati obradu podataka, kao i omogućiti detaljnu analizu i nadzor.

3.) Mjerno mjesto i unutrašnje gasne instalacije (UGI)

3.1.) Mjerno mjesto

Planirane su aktivnosti na mjernim mjestima: kontrola statusa kupca, očitavanja (redovna i kontrolna), dostava računa, dostava knjižnih obavijesti/poziva/ugovora, obilazak ugovornih izvođača i slično. Planirano je da se izvrši cca 5.400 aktivnosti, u prosjeku 450 mjesečno. Pored navedenih aktivnosti pregled mjernog mjesta vrši se i prilikom aktivnosti na unutrašnjim gasnim instalacijama.

3.2.) Unutrašnje gasne instalacije (UGI)

Planirane su aktivnosti puštanja, pregleda i stavljanja van pogona unutrašnjih gasnih instalacija kod kupaca po svim osnovama na cca 11.250 UGI, od čega 8.000 pregleda i 3.250 stavljanja van pogona UGI.

- Aktivnost puštanja u pogon UGI, pregled cca 3.250 UGI, u prosjeku 270 mjesečno, kod prvog puštanja u pogon, nakon otklanjanja tehničkih nedostataka, nakon izmirenja duga za prirodni gas, na lični zahtjev i slično.
- Pregled UGI za cca 4.750 UGI, u prosjeku 395 mjesečno, kod promjene vlasnika, po osnovu reklamacije kupca, kontrole otklanjanja nedostataka sa rokom, pregleda UGI za koje je potrebno provjeriti određene podatke i slično.
- Stavljanje van pogona zbog dugovanja tj. neizmirenih obaveza za prirodni gas, neovlaštene potrošnje, na lični zahtjev i slično. Planirano je da se cca 3.250 UGI stavi van pogona, u prosjeku 270 mjesečno.

5.4. PLAN REALIZACIJE NABAVKI ROBA, RADOVA I USLUGA

Planom realizacije nabavki prema odredbama Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu ZJN) za 2019. godinu planirana je realizacija u iznosu od 10.938.070 KM. Osnovna karakteristika Plana realizacije nabavki za 2019. godinu je, da je u odnosu na procjenjenu realizaciju nabavki u 2018. godini planirana veća realizacija, zbog:

- realizacije kapitalnih projekta koji će biti dominantno finansirani iz sredstava Budžeta Kantona Sarajevo, a za koje će biti potrebno nabaviti robe i radove. Sredstvima Budžeta Kantona Sarajevo namjerava se finansirati izgradnja gasovoda na dionici Igman-Hadžići, izgradnja CNG Punionice, kao i nastavak učešća u Akcionom planu za smanjenje zagađenosti zraka u Kantonu Sarajevo kroz projekat priključenja kupaca (domaćinstava)
- povećanog investicionog održavanja gasnog sistema.

Tabela broj 9: Ukupno planirana realizacija javnih nabavki roba, radova, usluga u 2019. godini prema odredbama ZJN BiH (u KM)

R.br.	Opis	Realizacija nabavki u 2017.	Rebalans nabavki za 2018.	Procjena realizacije za 2018.	Plan realizacije nabavki za 2019.	Razlika u KM	
1	2	3	4	5	6	7=6-5	8=6-4
1	Robe	2,870,370	3,791,500	3,702,000	6,414,000	2,712,000	2,622,500
2	Radovi	820,581	1,362,000	1,314,000	2,660,000	1,346,000	1,298,000
3	Usluge	819,682	1,250,500	1,187,000	1,557,500	370,500	307,000
4	Direktni sporazumi	363,083	360,000	370,000	306,570	-63,430	-53,430
5	UKUPNO	4,873,716	6,764,000	6,573,000	10,938,070	4,365,070	4,174,070

Tabela broj 10: Ukupno planirana realizacija javnih nabavki roba, radova, usluga u 2019. godini izuzetih iz primjene odredbi ZJN BiH (u KM)

R.br.	Opis	Rebalans realizacije nabavki za 2018.	Procjena realizacije za 2018.	Plan realizacije nabavki za 2019.	Razlika	
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5-3
1	Robe	65,471,130	65,140,468	65,350,250	209,782	-120,880
2	Radovi	11,000	8,000	0	-8,000	-11,000
3	Usluge	224,500	230,000	368,700	138,700	144,200
4	UKUPNO	65,706,630	65,378,468	65,718,950	340,482	-12,320

Komentar tabele broj 10: U okviru stavke roba koje su izuzete od primjene odredbi ZJN BiH (red: 1, kolone: 3,4,5) obuhvaćeni su i troškovi nabavke prirodnog gasa, pored ostalih roba izuzetih od primjene odredbi ZJN BiH.

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Strana:
22 od 30

Tabela broj 11: Ukupno (Plan realizacije nabavki prema odredbama ZJN za 2019. i Plan realizacije nabavki izuzetih iz ZJN za 2019.) u KM

R.br.	Opis	Rebalans nabavki za 2018.	Procjena realizacije za 2018.	Ukupno planirana realizacija za 2019.	Razlika u KM	
1	2	3	4	5	6=5-4	7=5-3
1	Nabavke prema odredbama ZJN	6,764,000	6,573,000	10,938,070	4,365,070	4,174,070
2	Nabavke izuzete iz ZJN	65,706,630	65,378,468	65,718,950	340,482	-12,320
3	UKUPNO	72,470,630	71,951,468	76,657,020	4,705,552	4,186,390

U prilogu Plana poslovanja za 2019. godinu dostavlja se Plan realizacije nabavki roba, radova i usluga za 2019. godinu po svim analitičkim stavkama, kao i Plan nabavki za 2019. godinu.

5.5. FINANSIJSKI PLAN

Finansijski plan za 2019. godinu utemeljen je na dosadašnjim principima poslovanja, koji podrazumijevaju domaćinski odnos u raspolaganju sredstvima Preduzeća.

- Finansijski plan obuhvata *sve troškove poslovanja* koji su vezani za nabavku prirodnog gasa i održavanje gasnog sistema, kao i bezbjedno i kontinuirano snabdijevanje prirodnim gasom svih potrošača. Takođe su obuhvaćeni troškovi koji nastaju na komercijalnoj osnovi, tj. usljed prodaje usluga, pored isporuke gasa, a koji za posljedicu imaju ostvarenje prihoda od prodatih usluga.
- Sa druge strane, sačinjene su kalkulacije svih očekivanih i mogućih *prihoda poslovanja*, tj. prihoda od prodaje gasa i ostalih prihoda.
- Suočavanjem svih pozicija prihoda i rashoda, u Planu poslovanja za 2019. godinu izveden je finansijski rezultat, *dobit u iznosu od 104.600 KM*, koji je planiran na način da se svi planirani rashodi mogu pokriti iz planiranih prihoda.

U nastavku teksta Finansijskog plana Preduzeća za 2019. godinu, prezentiraju se planirani prihodi i rashodi po sintetičkim grupama, u kojima su sadržane pripadajuće analitičke stavke istih. Svi planirani iznosi u tabelarnim pregledima prezentiraju se, paralelno sa ostvarenim iznosima iz prethodne, 2017. godine, te paralelno sa iznosima rebalansiranog Finansijskog plana za 2018. godinu, sa kojim se u tekstu dodatno kompariraju i pojašnjavaju. Komparacija sa iznosima iz rebalansiranog Finansijskog plana za 2018. godinu predstavljena je s obzirom na činjenicu da je Rebalans plana poslovanja za 2018. godinu, usvojen krajem mjeseca oktobra 2018. godine, te je kao takav uobzirio ostvarenje za prvih deset mjeseci 2018. godine, uvažavajući procjenu realizacije za preostala dva mjeseca 2018. godine. U tom smislu, osnov za navedenu komparaciju jeste najaktuelnija procjena realizacije svih prihoda i rashoda za 2018. godinu, a koja je sadržana u rebalansiranom Finansijskom planu za 2018. godinu.

Planirani finansijski rezultat u 2019. godini

Planom poslovanja za 2019. godinu planirano je ostvarenje finansijskog rezultata u iznosu od 104.600 KM. Finansijski rezultat planiran je uvažavajući sljedeće:

- planiranu nabavku i isporuku prirodnog gasa
- postojeću nabavnu, odnosno prodajnu cijenu gasa, pri čemu korekcija cijene distribucije gasa koja je odobrena 01.10.2015. godine značajno doprinosi planiranju pozitivnog finansijskog rezultata, obzirom da se istom pokrivaju troškovi poslovanja

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Strana:
23 od 30

- planirane aktivnosti na ostvarenju svih ostalih prihoda, usljed očekivanog većeg interesovanja potencijalnih kupaca za korištenje prirodnog gasa, zbog pristupačne nabavne, a time i prodajne cijene gasa
- naplate potraživanja koja će se provoditi osmišljenim namjenskim programima
- racionalno odmjerene sve troškove poslovanja, kako bi se obezbijedilo sigurno i nesmetano odvijanje osnovne djelatnosti.

Tabela broj 12: Planirani finansijski rezultat u 2019. godini (u KM)

R.br.	Struktura finansijskog rezultata	Ostvareno 2017.	Rebalans Plana 2018.	Plan 2019.	Indeks	
					8=5/4	9=5/3
1	2	3	4	5		
1	PRIHODI	90.140.859	88.579.910	87.414.770	98,68	96,98
2	TROŠKOVI/RASHODI	89.833.561	87.283.410	87.310.170	100,03	97,19
3	Finansijski rezultat bez kursnih razlika	307.298	1.296.500	104.600	8,07	34,04
4	Kursne razlike	1.124.073	-329.993	-	-	-
5	Finansijski rezultat sa kursnim razlikama	1.431.371	966.507	104.600	10,82	7,31

- *Finansijski rezultat je iskazan bez kursnih razlika, jer se iste ne mogu planirati, s obzirom da Preduzeće svojim poslovanjem ne utiče na njih, već su posljedica poslijeratne investicione aktivnosti rekonstrukcije gasnog sistema.*
- *U 2017. godini ostvarene su pozitivne kursne razlike u iznosu od 1.124.073 KM, te su za taj iznos povećani ukupni prihodi u izvještajnom periodu, pa dobit sa kursnim razlikama iznosi 1.431.371 KM.*
- *Kursne razlike koje su iskazane po Rebalansu plana poslovanja za 2018. godinu iskazane su na dan 19.10.2018. godine (tj. iskazane su dan sačinjavanja Prijedloga Rebalansa plana poslovanja za 2018.godinu). Njihovu realizaciju do kraja godine je teško precizno procijeniti, jer zavisi od kretanja kursa USA dolara.*

Planirana dobit Preduzeća, za period koji obuhvata Plan poslovanja, rasporedit će se na sljedeći način:

1. izdvajanjem iznosa od 10% ostvarene dobiti u Fond rezervi u skladu sa odredbama člana 11. stav (3) Statuta Preduzeća, dok će
2. preostali dio dobiti biti tretiran u skladu sa odredbama člana 19. stava (3) Statuta Preduzeća, o čemu će konačnu odluku donijeti Skupština Preduzeća.

Planirani prihodi u 2019. godini

Ostvarenje prihoda za 2019. godinu planira se u iznosu od 87.414.770 KM, što je za 1,32% manje u odnosu na planirane prihode iz 2018. godine, najvećim dijelom zbog smanjenja planiranih prihoda od naplate sumnjivih i spornih potraživanja. U odnosu na realizaciju prethodne, 2017. godine planirani prihodi su manji za 3,02%, najvećim dijelom zbog smanjenja prihoda od prodaje gasa.

Tabela broj 13: Planirani prihodi u 2019. godini (u KM)

R.br.	Struktura prihoda	Ostvareno 2017.	Rebalans Plana 2018.	Plan 2019.	Indeks		Razlika	
					6=5/4	7=5/3	8=5-4	9=5-3
1	2	3	4	5				
1.1.	Prihodi od prodaje gasa Velikoj privredi	23.741.254	23.138.048	23.445.150	101,33	98,75	307.102	-296.104
1.2.	Prihodi od prodaje gasa Maloj privredi	4.523.528	4.452.796	4.454.500	100,04	98,47	1.704	-69.028
1.3.	Prihodi od prodaje gasa Posebnom kupcu	1.836.082	1.748.015	1.629.075	93,20	88,73	-118.940	-207.007
1.4.	Prihodi od prodaje gasa Domaćinstvima	24.447.337	23.786.745	23.425.500	98,48	95,82	-361.245	-1.021.837
1.5.	Prihodi od prodaje gasa KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo	28.901.881	27.881.156	27.510.875	98,67	95,19	-370.281	-1.391.006
1	Prihodi od prodaje gasa	83.450.081	81.006.759	80.465.100	99,33	96,42	-541.659	-2.984.981
2	Prihodi od prodaje učinaka	3.191.830	2.929.321	3.567.300	121,78	111,76	637.979	375.470

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Strana:
24 od 30

R.br.	Struktura prihoda	Ostvareno 2017.	Rebalans Plana 2018.	Plan 2019.	Indeks		Razlika	
					6=5/4	7=5/3	8=5-4	9=5-3
3	Prihodi od dodjeljenih i prenesenih stalnih sredstava	2.485.737	2.552.467	2.328.000	91,21	93,65	-224.467	-157.737
4	Naplaćena sumnjiva i sporna potraživanja	591.584	1.881.474	880.000	46,77	148,75	-1.001.474	288.416
5	Ostali prihodi	421.627	209.887	174.370	83,08	41,36	-35.517	-247.257
6	UKUPNI PRIHODI	90.140.859	88.579.910	87.414.770	98,68	96,98	-1.165.140	-2.726.089

U ukupno planiranim prihodima najznačajnije je učešće prihoda od prodaje gasa od 92%, prihoda od prodaje usluga od 4,1%, prihoda od dodjeljenih stalnih sredstava od 2,7%, i svih ostalih prihoda sa učešćem od 1,2%.

Prihodi od prodaje gasa (tabela broj 13, 1. red)

Prihodi od prodaje gasa svim kategorijama kupaca kalkulisani su na bazi objektivno planiranih količina isporuke (129 miliona Sm³ svim kategorijama kupaca) i aktuelnih prodajnih cijena (prodajna cijena gasa = nabavna cijena gasa + cijena distribucije gasa). Dakle, plan prihoda od prodaje gasa sačinjen na osnovu:

- planiranih količina isporuke gasa od 129.000.000 Sm³
- aktuelne nabavne cijene prirodnog gasa u iznosu od 0,495 KM/Sm³ u 2018. godini, (Odluka Vlade Federacije BiH objavljena u "Službenim novinama FBiH", broj: 56/17 od 26.07.2017. godine) i
- aktuelnih cijena distribucije gasa (Odluka o utvrđenju cijene distribucije prirodnog gasa KJKP "Sarajevogas" d.o.o. Sarajevo objavljena u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", broj: 42/15 od 29.10.2015. godine).

Prema ovim postavkama, prihodi od prodaje gasa su planirani u iznosu od 80.465.100 KM, što je gotovo na nivou Rebalansa plana poslovanja za 2018. godinu.

- *Prihod od prodaje gasa kupcima iz kategorije Velika privreda* kalkulisani je na osnovu planirane količine isporuke gasa u iznosu od 31.470.000 Sm³ (što čini 24,4% ukupne isporuke) i prodajne cijene gasa od 0,745 KM/Sm³ za period 01.01. – 31.12.2019. godine, što iznosi cca 23,45 miliona KM (što čini 29% prihoda od prodaje gasa).
- *Prihod od prodaje gasa kupcima iz kategorije Mala privreda* kalkulisani je na osnovu isporuke gasa u iznosu 5.900.000 Sm³ (što čini 4,6% ukupne isporuke) i prodajne cijene od 0,755 KM/Sm³ za period 01.01. – 31.12.2018. godine, što iznosi cca 4,45 miliona KM (što čini 6% prihoda od prodaje gasa).
- *Prihod od prodaje gasa kupcima iz kategorije Domaćinstva* kalkulisani je na bazi isporuke gasa u iznosu od 40.740.000 Sm³ (što čini 31,6% ukupne isporuke) i prodajne cijene od 0,575 KM/Sm³ za period 01.01. – 31.12.2018. godine, što iznosi cca 23,43 miliona KM (što čini 29% prihoda od prodaje gasa).
- *Prihod od prodaje gasa KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo* kalkulisani je na osnovu planirane isporuke gasa u iznosu od 47.845.000 Sm³ (što čini 37,1% ukupne isporuke) i prodajne cijene od 0,575 KM/Sm³ za period 01.01. – 31.12.2018. godine, što iznosi cca 27,51 miliona KM (što čini 34% prihoda od prodaje gasa).
- *Prihodi od transporta gasa Posebnom kupcu ("Sarajevogas" A.D. Istočno Sarajevo)* kalkulisani je na bazi transporta 3.045.000 Sm³ (što čini 2,4% ukupne isporuke) i prodajne/transportne cijene od 0,535 KM/Sm³ za period 01.01. – 31.12.2018. godine, što iznosi cca 1,63 miliona KM (što čini 2% prihoda od prodaje/transporta gasa).

Prihodi od prodaje učinaka – usluga (tabela broj 13, 2. red)

Prihodi od prodaje učinaka - usluga su planirani u iznosu od 3.567.300 KM (u ukupno planiranim prihodima učestvuju 4,1%), što je za 21,8% više u odnosu na Rebalans plana poslovanja za 2018. godinu, zbog planirane

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Strana:
25 od 30

realizacije prihoda po osnovu Projekta subvencioniranja gasnih priključaka koji se provodi od 2018. godine (koji su u pripadajućem iznosu sadržani i na strani troškova). Nadalje, usluge održavanja mjerno regulacionih setova su planirane u iznosu od 2.046.000 KM, usluge koje sadrže materijal za izgradnju gasne mreže i priključaka u iznosu od 690.000 KM, usluge pregleda i saglasnosti projekata za 134.500 KM, usluge puštanja gasa u iznosu od 119.000 KM, prihodi od prodaje mjerno regulacionih setova sa ugradnjom u iznosu od 150.000 KM, prihodi od subvencioniranja gasnih priključaka u iznosu od 400.000 KM, te ostali prihodi od usluga u iznosu od 27.800 KM.

Prihodi od dodjeljenih stalnih sredstava (tabela broj 13, 3. red)

Prihodi od dodjeljenih stalnih sredstava se planiraju u iznosu od 2.328.000 KM (u ukupno planiranim prihodima učestvuju 2,7%), što je za 8,79% manje u odnosu na Rebalans plana poslovanja za 2018. godinu. Prihodi od dodjeljenih stalnih sredstava se uglavnom odnose na ulaganja opština i drugih investitora (Kanton i slično) u izgradnju distributivnih gasnih mreža, priključaka i drugo.

Prihodi po osnovu naplaćenih sumnjivih i spornih potraživanja (tabela broj 13, 4. red)

Prihodi po osnovu naplaćenih sumnjivih i spornih potraživanja se planiraju u iznosu od 880.000 KM (u ukupno planiranim prihodima učestvuju 1%), što je objektivno moguće realizirati u 2019. godini. Planira se provođenje višestrukih mjera i aktivnosti u smislu proaktivnog djelovanja u cilju realizacije naplate ove kategorije potraživanja od svih kategorija kupaca.

Ostali prihodi (tabela broj 13, 5. red)

Ostali prihodi se planiraju u iznosu od 174.370 KM (u ukupno planiranim prihodima učestvuju 0,2%), što je za 16,9% manje u odnosu na Rebalans plana poslovanja za 2018. godinu. U ostalim prihodima sadržani su:

- prihodi od kamata po sudskom izvršenju u iznosu od 70.250 KM. Planira se provođenje intenzivnih aktivnosti u smislu proaktivnog vođenja procesa naplate potraživanja sudskim putem, što bi za posljedicu trebalo imati povećanje prihoda od kamata po sudskom izvršenju.
- prihodi od vlastite potrošnje gasa u iznosu od 53.000 KM, a odnose se na utrošak prirodnog gasa za vlastite potrebe u poslovnim prostorijama Preduzeća, zatim
- prihodi od zakupnina u iznosu od 19.200 KM, a odnose se na prihode od iznajmljivanja poslovnih prostorija (restorana) u objektu Butila i
- svi ostali prihodi (od naplate štete od osiguravajućih društava u zemlji, naknadno utvrđeni prihodi po osnovu ratnih dugovanja, naknadno utvrđeni prihodi iz ranijih godina i drugi) manjih pojedinačnih iznosa u ukupnom iznosu od 31.920 KM.

Planirani rashodi u 2019. godini

U 2019. godini planiraju se ukupni rashodi u iznosu od 87.310.170 KM, što je na nivou Rebalansa plana poslovanja za 2018. godinu. Ukupni rashodi su manji u odnosu na realizovanu vrijednost u 2017. godini, zbog smanjenja rashoda po osnovu ispravke vrijednosti, kao i smanjenja troškova nabavke gasa, te više grupa rashoda koji nastaju po osnovu obavljanja osnovne djelatnosti Preduzeća.

Tabela broj 14: Plan rashoda za 2019. godinu (u KM)

R.br.	Struktura rashoda	Ostvareno 2017.	Rebalans Plana 2018.	Plan 2019.	Indeks		Razlika	
1	2	3	4	5	6=5/4	7=5/3	8=5-4	9=5-3
1	Troškovi nabavke gasa	66.482.656	65.215.130	65.117.250	99,85	97,95	-97.880	-1.365.406
2	Amortizacija	6.384.799	6.277.500	6.159.000	98,11	96,46	-118.500	-225.799
3.1.	Troškovi plata i naknada plata	8.414.745	8.702.873	9.128.000	104,88	108,48	425.127	713.255
3.2.	Ostala materijalna prava radnika i drugih fizičkih lica	1.590.071	1.884.399	1.774.700	94,18	111,61	-109.699	184.629

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Strana:
26 od 30

R.br.	Struktura rashoda	Ostvareno 2017.	Rebalans Plana 2018.	Plan 2019.	Indeks		Razlika	
1	2	3	4	5	6=5/4	7=5/3	8=5-4	9=5-3
4	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti	1.917.381	139.614	140.000	100,28	7,30	386	-1.777.381
5	Ostali rashodi	5.043.909	5.063.895	4.991.220	98,56	98,96	-72.675	-52.689
6	UKUPNI TROŠKOVI/RASHODI	89.833.561	87.283.410	87.310.170	100,03	97,19	26.760	-2.523.391

U ukupno planiranim rashodima najznačajnije je učešće troškova nabavke gasa od 74,6%, troškova plaća i naknada od 10,5%, ostalih primanja zaposlenih i drugih fizičkih lica od 2%, amortizacije od 7,1% i svih ostalih rashoda sa učešćem od 5,8%.

Troškovi nabavke gasa (tabela broj 14, 1. red)

Troškovi nabavke gasa planirani su u iznosu od 65.117.250 KM (u ukupno planiranim troškovima učestvuju 74,6%), a kalkulirani su na bazi planirane količine nabavke gasa u visini od 131.550.000 Sm³ i nabavne cijene u visini od 0,495 KM/Sm³ za period od 01.01. do 31.12.2019. godine.

Amortizacija (tabela broj 14,2. red)

Troškovi amortizacije planiraju se u iznosu od 6.159.000 KM (u ukupno planiranim troškovima učestvuju 7,1%), što je za 1,89% manje u odnosu na Rebalans plana poslovanja za 2018. godinu. Naime, s obzirom na kompleksnost i sofisticiranost gasnog sistema, kojeg održava Preduzeće, svake godine se vrši preispitivanje metode obračuna i stopa amortizacije za sve vrste stalnih sredstava, te se u skladu sa Odlukom formirane stručne Komisije za preispitivanje istih, planiraju i obračunavaju troškovi amortizacije. U ovom iznosu je sadržana amortizacija nematerijalnih sredstava u iznosu od 132.000 KM, zatim amortizacija dodjeljenih stalnih sredstava u iznosu od 2.327.000 KM i amortizacija stalnih sredstava iz vlastitih izvora u iznosu od 3.700.000 KM.

Troškovi plaća i naknada plaća (tabela broj 14,3.1. red)

U 2019. godini troškovi plaća i naknada plaća se planiraju u iznosu od 9.128.000 KM (u ukupno planiranim troškovima učestvuju 10,5%), što je za 4,88% više u odnosu na Rebalans plana poslovanja za 2018. godinu. U ovom iznosu sadržani su troškovi plaća i naknada plaća, koji su planirani uvažavajući odredbe: Zakona o radu FBiH, Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede Kantona Sarajevo, Sporazuma o raspoređivanju sredstava za bruto plaće i naknade radnika uposlenih u javnim komunalnim preduzećima i Pravilnika o radu Sarajevogasa. Troškovi su planirani na osnovu aktuelnog broja radnika, uvećanog za prijem radnika radi obezbjeđivanja nesmetanog odvijanja poslovno tehničkih procesa planiranih u 2019. godini (početak rada CNG Punionice, početak rada novih Centara za kupce, provođenje kapitalnih projekata, itd.), što čini ukupno 314 radnika na kraju 2019. godine.

Troškovi ostalih materijalnih prava i primanja drugih fizičkih lica (tabela broj 14, 3.2. red)

Troškovi ostalih materijalnih prava i primanja drugih fizičkih lica u 2019. godini se planiraju u iznosu od 1.774.700 KM (u ukupno planiranim troškovima učestvuju 2%), što je za 5,82% manje u odnosu na Rebalans plana poslovanja za 2018. godinu, zbog manje planiranih iznosa koji se odnose na jubilarne nagrade, izdatke za otpremninu pri odlasku u penziju i druge, koji zavise od broja radnika koji obilježavaju neki od jubileja i od broja radnika koji odlaze u penziju. U ovom iznosu sadržana su: primanjima radnika i drugih fizičkih lica, gdje su planirane naknade za: topli obrok, prevoz radnika na rad i sa rada, godišnji odmor, zatim izdaci za otpremninu pri odlasku u penziju, izdaci za jubilarne nagrade, novčane pomoći uposlenim u slučaju teške bolesti uposlenika ili člana njegove uže porodice, kao i novčane pomoći u slučaju smrti uposlenika ili člana njegove uže porodice,

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Strana:
27 od 30

kotizacija za seminare, savjetovanja i simpozije, naknade za stručno atestiranje, zakonski neophodne obuke i usavršavanja, obuke propisane TSM-om i standardima SUK/SOU, troškovi službenih putovanja, te troškovi naknada članovima Skupštine, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju i druge.

Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja (tabela broj 14, 4. red)

Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja planirani su u iznosu od 140.000 KM (u ukupno planiranim troškovima učestvuju 0,2%), što gotovo na nivou Rebalansa plana poslovanja za 2018. godinu, s obzirom da se većina potraživanja naplati u roku dospijeća, zahvaljujući efikasnom funkcionisanju sistema naplate. U slučaju ispravke vrijednosti potraživanja, odnosno prenosa potraživanja na sumnjiva i sporna potraživanja terete se rashodi tekućeg perioda, s tim da se očekuje da se veći procenat tako tretiranih potraživanja naplati u narednom periodu, te će se po tom osnovu knjižiti prihodi u narednim godinama.

Ostali rashodi (tabela broj 14, 5. red)

Ostali rashodi planirani su u iznosu od 4.991.220 KM (u ukupno planiranim troškovima učestvuju 5,7%), što je za 1,44% manje u odnosu na Rebalans plana poslovanja za 2018. godinu. Ostali rashodi se odnose na:

- ostale materijalne troškove i nabavnu vrijednost prodane robe (izuzev troškova nabavke gasa) u iznosu od 1.904.600 KM
- troškove proizvodnih usluga u iznosu od 1.111.400 KM
- troškovi neproizvodnih usluga u iznosu od 1.660.700 KM
- finansijske rashode po osnovu kamata po kreditnim zaduženjima u iznosu od 155.530 KM i
- ostale rashode manjih pojedinačnih iznosa u iznosu od 158.990 KM.

5.6. PLANIRANI STEPEN NAPLATE I PLAN NOVČANIH TOKOVA

Tabela broj 15: Stepen naplate u 2017. godini i projekcija za 2018. i 2019. godinu

Kategorija kupaca	Ostvareni stepen naplate za 2017. g. na dan 31.10.2017. g.	*Ostvareni stepen naplate za 2017. g. na dan 31.12.2017. g.	Ostvareni stepen naplate za 2017. g. na dan 30.11.2018. g.	Ostvareni stepen naplate za 2018. g. na dan 31.10.2018. g.	**Procjenjeni stepen naplate za 2018. g. na dan 31.12.2018. g.	Planirani stepen naplate za 2019. g.
1	2	3	4	5	6	7
Domaćinstva	98.22	96.41	99.68	98.47	96.60	97.41
Velika privreda	92.99	93.42	99.25	94.27	93.84	93.65
Mala privreda	98.74	96.78	99.74	98.46	97.24	97.00
KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
Ukupno (bez Posebnog kupca)	97.23	96.76	99.66	97.67	96.95	97.13
Poseban kupac ("Sarajevo-Gas" a.d. Istočno Sarajevo)	0.00	0.00	100.00	100.00	100.00	100.00
Ukupno (sa Posebnim kupcem)	95.14	94.71	99.67	97.72	97.01	97.19

* iz Izvještaja o poslovanju za 2017. godinu

** iz Rebalansa plana poslovanja za 2018. godinu

- Projicirani stepen naplate za 2018. godinu (na dan 31.12.2018. godine), zbog tzv. "sistema smaknute naplate" u obzir ne uzima decembarske fakture tekuće godine, jer se prilivi novca, odnosno naplata potraživanja po osnovu fakturiranih iznosa za isporučeni prirodni gas u mjesecu decembru tekuće godine, realizuje u sljedećem mjesecu tj. januaru naredne godine. Uplate (procjena) su obuhvaćene zaključno sa 31.12.2018. godine. Takođe, procjena se bazira i na pretpostavci da će KJKP Toplane do 31.12.2018. godine izmiriti obaveze po dospjelim fakturama za 11 mjeseci 2018. godine, te da će u 2018. godini Poseban kupac "Sarajevo-Gas" A.D. Istočno Sarajevo u cijelosti izmiriti svoje dospjele obaveze.
- Planirani stepen naplate za 2019. godinu baziran je na očekivanim uplatama po osnovu fakturiranih vrijednosti, po osnovu isporuke prirodnog gasa za prvih 11 mjeseci 2019. godine.

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Strana:
28 od 30

Takođe, planirani stepen naplate za 2019. godinu uobzirio je i realnu pretpostavku redovnog izmirenja dospjelih obaveza od strane kupca KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo i Posebnog kupca "Sarajevo-Gas" A.D. Istočno Sarajevo.

Planirani stepen naplate potraživanja sudskim putem u 2019. godini

U 2019. godini planirane su aktivnosti koje će se provoditi u cilju zaštite pravnih interesa Preduzeća, tj.: poslovi i aktivnosti na izradi tužbi protiv pravnih subjekata, fizičkih lica koja obavljaju obrtničku djelatnost i fizičkih lica koja ne izmiruju svoje obaveze za isporučeni prirodni gas prema ispostavljenim računima, odnosno protiv lica koja nisu izmirila obaveze po osnovu nelegalne potrošnje ili neizmirenih, a dospjelih obaveza iz domena usluga.

Posebno se ističu:

- poslovi uređenja tužbi po zahtjevu suda (adrese, pravni nasljednici, usaglašavanje legitimacije tuženog u pogledu: firme i oblika organizovanja, novog sjedišta/adrese i slično)
- redovno i balagovremeno provodiće se sve aktivnosti na ulaganju pravnih lijekova u svim postupcima prema ukazanoj potrebi
- paralelno sa navedenim poslovima oko utuženja, radiće se na pokretanju izvršnih postupaka, i to u zavisnosti od broja pravosnažnih i izvršnih isprava, kao i uređenja prijedloga za izvršenje, po zahtjevu suda
- u okviru svojih redovnih aktivnosti, a u cilju zaštite pravnih interesa Preduzeća u 2019. godini, stručni radnici zastupat će Preduzeće u svim sporovima za koje će biti zakazana ročišta pred nadležnim sudovima.

Osvrt na dužničko povjerilačke odnose na relaciji KJKP Toplane/Sarajevogas/BH-Gas

Poslovanje Sarajevogasa je dugi niz godina bilo opterećeno problemima u naplati potraživanja od KJKP Toplana, što je znatno ugrozilo likvidnost Preduzeća, kao i mogućnost izmirivanja dospjelih obaveza prema BH-Gasu. Međutim, dugogodišnja, prethodno navedena problematika je konačno riješena zaključivanjem adekvatnih ugovora o reprogramu i to:

- između Sarajevogasa i KJKP Toplana (ugovor zaključen 29.02.2017. godine) po modelu koji podrazumijeva reprogram cjelokupnog duga KJKP Toplana u trajanju od 77 godina, počevši od 2017. godine do 2092. godine. Ovaj model podrazumijeva redovne godišnje uplate od KJKP Toplana u iznosu od 1.200.000 KM, uz izmirenje tekućih obaveza prema Sarajevogasu,
- između Sarajevogasa i BH Gasa (ugovor zaključen 30.06.2018. godine) po modelu rješavanja obaveza putem reprogramiranja analogno reprogramu između Sarajevogasa i KJKP Toplana. To znači da je ukupan dug reprogramiran na godišnje anuitete u iznosu od 1.200.000 KM, a što odgovara visini anuiteta koji uplaćuju KJKP Toplane na ime izmirenja duga Sarajevogasu, čime je otklonjen značajan rizik za poslovanje Preduzeća, te su otvorene nove mogućnosti za dalji razvoj i prosperitet.

Takođe, Sarajevogas je u mjesecu oktobru 2018. godine potpisao novi Ugovor o snabdijevanju prirodnim gasom sa BH-Gasom (*broj Sarajevogasa: 226/18 od 10.10.2018. godine i broj BH-Gasa: 01-EU-0402-3577 od 31.10.2018. godine*), koji podrazumijeva da plaćanje mjesečnih obaveza bude obezbjeđeno ili putem mjenice ili putem bankarske garancije, u skladu sa odredbama istoga.

Plan izmirenja kreditnih obaveza

Preduzeće redovno servisira obaveze po kreditima Svjetske banke TF 24026 i 3029 BOS u skladu sa amortizacionim planom dva puta godišnje i to u junu i decembru svake godine.

PLAN POSLOVANJA ZA 2019. GODINU

Strana:
29 od 30

Planirani novčani tok u 2019. godini

Tabela broj 16: Dinamički plan novčanog (gotovinskog) toka u 2019. godini – iznosi sa uračunatim PDV-om

R.br.	Novčani tokovi	Procjena realizacije za 2018.	Mjeseci u 2019. godini												Ukupno plan 2019
			Prilivi												
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
	Početni saldo transakcijskih računa (TR) na 1. dan u mjesecu...2018/2019	2,586,044	8,847,209	8,338,064	7,618,474	9,127,031	9,587,080	9,350,955	8,049,217	7,775,471	7,456,725	7,212,979	7,287,679	6,403,210	8,847,209
1	Prodaja prirodnog gasa (osim Toplana)	68,766,631	9,745,600	9,691,170	9,609,870	8,597,270	4,965,810	2,722,600	2,473,820	2,243,820	2,198,820	2,531,950	4,016,420	6,723,450	65,520,600
2	KJKP Toplane (tekuće obaveze)	32,599,166	6,730,000	6,729,000	5,107,311	4,111,419	1,460,193	471,030	13,458	13,458	13,458	333,086	2,469,543	4,743,945	32,195,901
2A	KJKP Toplane (reprogram)	1,600,000	-	400,000	-	-	-	-	-	-	400,000	400,000	400,000	-	1,600,000
2B	Iz Budžeta Kantona Sarajeva (preko KJKP Toplana za kredit Union banke)	594,776	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Prodaja usluga (održavanje, prodaja MRS-a, pregl. projekata)	1,370,331	110,000	40,000	90,000	100,000	150,000	200,000	150,000	100,000	90,000	180,000	120,000	120,000	1,450,000
4	Sredstva po kamatama i taksama (sudski postupci)	99,934	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	9,000	9,000	9,000	9,000	8,000	8,000	8,000	100,000
5	Sredstva iz Budžeta Kantona (za punionicu)	1,200,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Sredstva iz Budžeta Kantona (za subvencioniranje priključaka)	501,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	Sredstva iz Budžeta Kantona za: - izgr. gasovoda (1.5 mil. KM) - setove (0.3 mil. KM)	-	-	-	-	-	-	-	300,000	500,000	500,000	500,000	-	-	1,800,000
	Priliv na transakcijske račune (1-7)	106,731,838	16,593,600	16,868,170	14,815,181	12,816,689	6,584,003	3,402,630	2,946,278	2,866,278	3,211,278	3,953,036	7,013,963	11,595,395	102,666,501
	Ukupno priliv na transakcijske račune (početni saldo TR + priliv na TR)	109,317,882	25,440,809	25,206,234	22,433,655	21,943,720	16,171,083	12,753,585	10,995,495	10,641,749	10,668,003	11,166,015	14,301,642	17,998,605	111,513,710
			Odlivi												
1	Plaćanje prema BH Gasu (tekuće obaveze)	75,837,202	14,474,208	14,653,760	10,842,624	9,672,640	4,396,128	2,050,368	1,141,024	1,141,024	1,141,024	1,494,336	5,334,432	9,672,640	76,014,208
1A	Plaćanje prema BH Gasu (reprogram)	1,200,000	-	400,000	-	-	-	-	-	-	400,000	400,000	400,000	-	1,600,000
2	* Nabavka roba radova i usluga	8,298,030	1,169,537	1,000,000	1,000,000	1,250,000	1,200,000	1,200,000	1,100,000	1,100,000	950,000	1,000,000	1,000,000	1,077,917	13,047,454
3	Primanja iz radnog odnosa	10,106,300	880,000	880,000	880,000	880,000	1,050,000	880,000	880,000	880,000	880,000	880,000	880,000	1,035,100	10,885,100
4	Primanja izvan radnog odnosa	47,672	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	48,000
5	PDV	2,379,831	350,000	450,000	430,000	400,000	120,000	40,000	40,000	40,000	60,000	70,000	200,000	300,000	2,500,000
6	Taksa za ratni dug	1,053,465	200,000	200,000	150,000	150,000	50,000	30,000	20,000	20,000	20,000	30,000	80,000	150,000	1,100,000
7	Anuiteti po kreditu WB	904,127	-	-	-	-	-	500,000	-	-	-	-	-	450,000	950,000
8	Otplata kredita - Union banka	584,682	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Ostalo (Korisne funkcije šuma)	59,363	25,000	-	-	-	-	-	35,000	-	-	-	-	-	60,000
	Ukupno mjesečni odliv sa transakcijskih računa (1-9)	100,470,672	17,102,745	17,587,760	13,306,624	12,356,640	6,820,128	4,704,368	3,220,024	3,185,024	3,455,024	3,878,336	7,898,432	12,689,657	106,204,762
	Stanje transakcijskih računa (TR) na kraju mjeseca i prenos u naredni mjesec	8,847,209	8,338,064	7,618,474	9,127,031	9,587,080	9,350,955	8,049,217	7,775,471	7,456,725	7,212,979	7,287,679	6,403,210	5,308,948	5,308,948

6. ZAKLJUČAK

Plan poslovanja za 2019. godinu sačinjen je na osnovu detaljne analize stepena realizacije prethodno postavljenih poslovnih ciljeva iz svih aspekata poslovanja Preduzeća u 2018. godini, te uobzirenih nadolazećih uticaja, prilika i okolnosti kako unutar, tako i izvan Preduzeća. Imajući u vidu navedeno, formulisani su novi poslovni ciljevi i usklađeni, kako sa potrebama nesmetanog obavljanja poslovne djelatnosti, tako i sa finansijskim mogućnostima Preduzeća.

Organi upravljanja Preduzeća će u planskom periodu raditi na:

1.) kada je u pitanju tehničko tehnološki segment poslovanja Preduzeća:

- ✓ sigurnom, kontinuiranom i pouzdanom snabdijevanju prirodnim gasom svih potrošača u Kantonu Sarajevo
- ✓ održavanju kompletnog gasnog sistema apsolutno funkcionalnim i stabilnim
- ✓ provođenju sistema upravljanja tehničkom sigurnošću (TSM), kao i SUK/SOU
- ✓ implementaciji započetih kapitalnih i projekata koji su od značaja za razvoj Preduzeća
- ✓ dosljednom poštovanju svih propisa, kao i smjernica Osnivača/vlasnika

2.) kada je u pitanju ekonomski segment poslovanja Preduzeća:

- ✓ poštivanju svih ugovornih obaveza, kako tekućih, tako i onih koje su proizašle iz dugoročnih reprograma
- ✓ održavanju visokog stepena naplate potraživanja od kupaca
- ✓ apsolutno kontroliranom upravljanju i nadzoru svih troškova poslovanja, uz uvažavanje potrebe
- ✓ znavljanja stalnih sredstava, čija stopa otpisanosti je visoka, a kako bi se zadržao visok stepen sigurnosti gasnog sistema, te
- ✓ provođenje aktivnosti radi implementacije savremenog informacionog sistema koji će omogućiti brži i jednostavniji pristup Registru imovine Preduzeća, radi implementacije pripremnih aktivnosti u vezi sa donošenjem Zakona o gasu
- ✓ povećanju broja novih kupaca.

Na ovaj način moguće je obezbijediti dugoročno i kontinuirano snabdijevanje prirodnim gasom Kantona Sarajevo, povećati učešće prirodnog gasa u energetsom bilansu Kantona Sarajevo i obezbijediti bolji kvalitet zraka.